Hayat Ansiklopedisi
17
inci cüz'ü çıktı

Cumhuriyet

Dokuzuncu sene: No. 3020

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul, No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366, Tahrir müdürü: 23236, İdare müdürü: 22365, Matbaa: 20472

Pazar 2 Teşrinievvel 932

Mizah ilâvemiz
YARIN ÇIKIYOR
Renkli resimler, karikatürler, zarif fıkralar, nükteler, şiirler, musahabeler ve saire ve saire
Müvezzilerden isteyiniz

Yeni Takas Talimatnamesi Neşredildi

[Beşinci sahifede iktisat sütunlarımızda]

Bir Alman Âlimi Türk'lerin Milâttan 24 asır evvel yaşıyan "Hiyonu„ların ceddi olduğunu isbat etmiştir

Kontenjan tevzii Usulü de değişmeli!

«Kontenjandaki umumilik nasıl lüzumsuz yere müstehliki yıpratıyor, maliyet fiatlarımızı arttırıyorsa tevziindeki esassızlık ta ithalâtçı tüccar ve memleketlerin haklı şikâyetlerine meydan veriyor!..»

Bir senedir haklı haksız şikâyetlere sebep olan kontenjanı artık bilmiyen okuyucumuz kalmamıştır. Fakat, onu en iyi tanıyanlar şüphesiz gümrükle işi olanlardır. Bu sınıf okuyucularımız kontenjanın umumî olmasından bir kere her hangi bir müstehlik gibi zarar gördükleri gibi diğer taraftan da kontenjan mallarının gümrüklerden tevzii şeklinde muztarip tirler.

İddiamızın birinci safhasını iyice ortaya koymak için mutlaka kontenjanı tatbik eden memleketlerde bu usulün ne sebeplerden kullanıldığını, daha doğrusu kontenjanın ne demek olduğunu daima hatırda tutmalıdır.

Burada tekrarında fayda görerek kaydedelim ki; kontenjan usulü yalnız «millî mahsul ve mamulü» himaye için kullanılan fena ve zarurî bir silâhtır. Fakat, hiç bir vakit kontenjan hiç bir memlekette ticaret muvazenesi için umumi olarak konulmamıştır. Kontenjan millî mahsul ve mamulü hariç rekabetine karşı himaye ve müdafaa eder, ve işsizliğin de önüne geçmeğe çalışırken ithalât üzerine derhal tesir ederse de diğer memleketlerin mukabil ve mümasil tedbirlerini tahrik ve celbetmekle de ihracatı da ilk hamlede azaltmaktadır.

Kontenjanı ilk tatbik edenlerden Fransa'daki tecrübeler bunu açıkça göstermektedir. Bir kere, Fransa kontenjanı kat'iyyen umumî şekilde tatbik etmemiştir. Gümrük tarifesinin yalnız (1.131) maddesine yani hemen (yedide birine) tatbik etmiştir. Bu yedide bir ile geçen seneki sekiz aya nazaran bu seneki sekiz ayda ticaret açığı (%22) azalmıştır. Fakat, bu nisbetin yalnız kontenjana medyun olduğunda ittifak edilemiyor... Zira, ithalât azlığının yedide altısı diğer muhtelif esbeplere hamledilmektedir. Keza, ihracatın azalması da muhtelif sebeplerden ileri gelmektedir. Binaenaleyh, kontenjan mes'elesinde elde kat'i olarak kalan şey: Millî mahsul ve mamulün himayesinden ibaret olmuştur. Nitekim, Fransa'da şimdiye kadar çıkardığı (60) kararnameli kontenjanı ilân ederken 29 mart 1910 kanununun: «Ecnebi memleketlerin Fransız ticareti aleyhine aldığı tedbirlere karşı hükûmete millî himayenin icap ettirdiği tedbirleri acilen ittihaz edebilmek hususunda» verdiği salâhiyete dayanmıştır. Anlaşıldığına nazaran bizde de kontenjan bu yolda tekâmül etmeğe başlamıştır.

* * *

Fakat; kontenjanın tevzii usulüne gelince: Cidden bu mes'ele üzerinde durmak lâzımdır. Zira, kontenjanın umumî olmasile memlekette imal edilmiyen maddelerin fiatı nasıl lüzumsuz yere artarak müstehlikin satın alma kuvvetini azaltmış ve netice itibarile de memleket maliyet fiatlarını da ihracat ve umumî ticaret zararına artırmış ise haklı olarak konmuş kontenjan maddelerinde dahi tevzideki esassızlıktan çok haklı şikâyetlere ve sızıltılara meydan açmıştır. Bir kömür müracaati vesilesile de gördüğüm bu esassızlığın menşei sırf gümrüklerde daha muntazam bir teşkilât olmamasındadır. Daha doğrusu, kontenjanın tevzii icap ettiği şekilde olarak değil, gümrüklerimizin bu işi başarabilmek istidadı düşünülerek kabul edilmiştir.

Memleketin umumî kontenjan sistemi gibi iktisat hayatında bütün faaliyeti yutan bir sistemde teşkilâtı işe göre değil, işi teşkilâta tâbi tutmakta şüphesiz hiç bir fayda yoktur.

Gümrüklerin 24-4-1932 ve 2991 numaralı talimatnamesine bir göz atmak bu iddiamızı isbata kâfidir. Hele, gelen malları tüccarlara altıda bir olarak vermekte ne esas tutulduğunu bilen hemen yok gibidir. Bu suretle, altı tüccardan sonra tescil edilmiş bulunanların hangi umumî veya millî nam ve menfaat hesabına zarara mahkûm edildikleri de anlaşılamamaktadır.

Her halde, esas evvelâ müktesep haklara riayet etmektir. Kontenjanı esasen hep kısmî olarak tatbik eden devletlerin hemen hepsinde tüccarlara evvelki seneki ithalâtları nazari dikkate alınarak mal tevzi olunmaktadır ki bu suretle kontenjan memleket itibarile de olmuş olur. Bizden çok mal alan memleketleri nafile yere karşı tedbirlere sürüklememiş olur. Halbuki; bu usulün tatbikına başlıca mâni olan sebebin: İstanbul'da en aşağı senede yirmi bin beyannamenin tasnif ve istimali güçlüğünün hemen yenilmesi imkânsız gibi görünen bir güçlük olmasından ibaret olduğu anlaşılıyor.

Ben, işi teşkilâta değil, teşkilâtı işe uydurmak kanaat ve zaruretine kail olanlardanım. İktisat Vekilimiz muhterem Celâl Beyin bu kanaati bize telkin eden yüksek şahsiyetlerinden kontenjan tevzii usulünü de değiştirmelerini bekletmekte kendimizi haklı görüyoruz.

İstanbul meb'usu
ALÂETTİN CEMİL

Büyük dil inkılâbı

Dün Kurultayda beş hatip tezlerini izah ettiler

Bugün Faik Âli, Hüseyin Cahit, Abdülhak Hâmit, Halit Ziya, Sezai, Ahmet Cevat ve Ali Canip B. ler söz söyliyecek

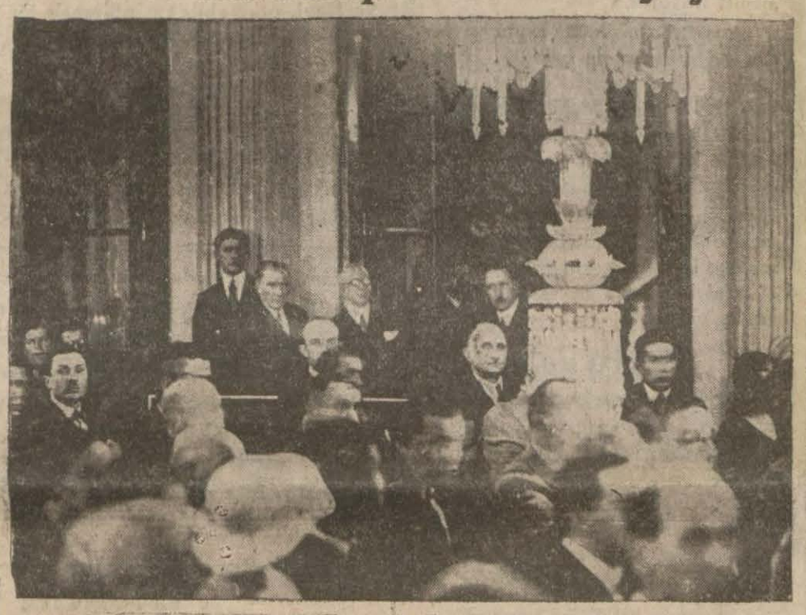

Kurultayın dünkü içtimainda Gazi Hz. [refakatlerinde eski Maarif Vekili Esat ve yeni Maarif Vekili Reşit Galip Beyler]

Kurultay müzakeratini radyo ile takip edenlerden bir grup

Dil Kurultayı, dün de çalışmasına devam etti. İçtima saat 14 te açıldı. Dördüncü toplanışın zabıt hulâsaları okundu ve kabul edildi. Ruşen Eşref Bey Roma Büyük Elçisi Vasıf Beyden gelen ve Kurultayı derin saygılarla selâmlıyan tel yazısını gösterdi. Lâzım gelen cevabın yazılması münasip görüldü.

Fuat Raif Beyin konferansı

Bundan sonra reis Kâzım Paşa Hz., programın ikinci ve üçüncü madeleri hakkında kendi namlarına tez hazırlamış olanların kürsüye geleceklerini bildirdi. Bunun üzerine Raif Paşazade Fuat Bey söze başladı:

«— Bugün Türk'ün büyük sevinç gü.

(Mabadi 6 ıncı sahifede)

Kâzım Paşa Hz. Kurultaya riyaset ederlerken

Rus heyetinin Bir kısmı İstanbl'a geldi

Heyet reisi M. Orlof memleketimizin vaziyetini iyi bulduğunu söylüyor

Rus mütehassıslar heyeti reisi M. Orloff

Sovyet Rusya'nın açtığı krediye mahsuben vereceği makinelerle kurulacak fabrikalar hakkında bir müddetten beri Anadolu'nun muhtelif mıntakalarında tetkikat yapan mütehassıs Sovyet heyeti azalarından bir kısmı dün şehrimize dönmüşlerdir.

Dün, Ankara'dan şehrimize gelenler profesör Orloff ile ile M. Nikolo Kovaleski, M. Arkadiyegolini ve M. Serj Masarin'den ibarettir.

Gelen mütehassıslar şimdiye kadar yaptıkları tetkikat üzerine hazırladıkları iptidaî projeyi Ankara'daki alâkadar komisyona vermişlerdir. Mütehassıslar ayın altısında buradan Moskova'ya giderek oradaki müesseselerle temas edeceklerdir. Mütehassısların ikinci bir defa daha memleketimize gelmeleri ihtimali vardır. Rus heyetinin diğer azalarına gelince, bunlar basma imal edecek olan fabrikanın yerini tayin ile meşgul bulunmaktadırlar. Bunlar da yakında işlerini bitirerek raporlarını verecekler ve memleketlerine döneceklerdir.

Rus heyetine riyaset eden profesör Orloff dün bir muharririmize Anadolu'da yaptıkları tetkikat ile memleketimize ait intibaları hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

«— Anadolu içerisindeki seyahat ve tetkikatımız bir ay kadar sürmüştür. Bu müddet zarfında İzmir, Aydın, Nazilli, Sarayköy, Puladan, Kadıköy, Denizli, Bordur, İsparta, Kayseri, Adana, Mersin, Tarsus ve Konya havalisinde tetkikatta bulunduk. Buralarda pamuk ve keten ziraat ve mensucatı işleri ile meşgul olduk. Bu arada Aydın, Nazilli, Adana, Mersin ve Tarsus'taki pamuk tarlalarını gezdik. Bu arada mevcut suları, kömür madenlerini, yerli sanayii tetkik ettik. Müşahedatımıza göre memleketinizde pamuk ziraati eski usulllerle

(Mabadi 5 inci sahifede)

intihabattan sonra...

M. Venizelos bize mühim bir mülâkat verdi

«Neticeden memnunum, rejim değişmiyecek, Türk dostluğu devam edecektir»

Bir hatıra: M. Venizelos, İsmet Paşanın Atina ziyaretinde verilen bir ziyafette Türk - Yunan dostluğunu takviye eden nutuklarından birini söylerken

Atina 28 (Hususî — Yunanistan'da iki aydanberi devam eden şiddetli intihabat mücadelesi geçen pazar günü intihabın icrasile hitam bulmuş ve fakat hiç bir fırka yeni meb'usan meclisinde kuvvetli bir hükûmet teşkil edebilecek derecede diğerine tefevvuk edememiştir. Esasen Yunanistan'da bu defa tatbik edilen nisbî usul de kuvvetli bir ekseriyet almağa müsait değildir. İntihabatın verdiği bu netice üzerine hükûmetin vaziyeti, ne şekilde ve kimler tarafından teşekkül edeceği bura mehafilinde mevzuu bahsolmağa başladı. Bu hususdaki fikirlerini anlamak için en ziyade salâhiyet sahibi olan M. Venizelos'tan (Cumhuriyet) namına bir mülâkat rica ettim. Müşarünileyh fevkalâde meşgul olmasına rağmen talebimi kabul ederek intihabat neticesi hakkında Reisicumhur ile müzakereden

Lütfen sahifeyi çeviriniz

İktisat Vekilimizin tetkikatı

Celâl Beyefendi dün öğleden sonra İş Bankası binasından çıkarken

İktisat Vekilimiz Celâl Bey, dün öğleden evvel ve sonra İş Bankasına gelerek hususî dairesinde meşgul olmuş ve takas işi hakkında bir talimatname hazırlıyan heyeti kabul ederek talimatnameyi tasvip eylemiştir.

Vekil Bey dün sabah harici ticaret Ofisine de giderek müdür Cemal Beyle muhtelif mes'eleler etrafında görüşmüş ve izahat almıştır. İktisat Vekilimiz saat üç buçukta Dolmabahçe sarayına gide-

(Mabadi 4 üncü sahifede)

Büyük Dil Kurultayından bazı simalar

Mersin meb'usu Ferit Celâl Bey arkadaşımız yalnız iyi bir kalem sahibi değil, ayni zamanda fırçasını çok güzel kullanan bir ressamdır. Yukardaki krokileri Dil Kurultayında çizmiştir. Birinci sıra sağdan sola doğru Âfet Hanımefendi, Ali Bey (Afyon), Samih Rifat Bey, Kâzım Paşa Hz., Ahmet İhsan Bey, Velet Çelebi Bey, Nakiye Hanımefendi, müderris Yusuf Ziya Bey.

OSMANLI İMPARATORLUĞUNDA MAKTUL VEZİRLER

Mahmut Paşa nikbete uğrıyarak bir köşeye çekildikten sonra (Şahzade Mustafa) nın ölümüne gûya o sebebiyet vermiş diye, boğduruldu ve kesik başı saray kapısı önünde teşhir edildi

— 10 —

Diyordu.

İkinci itham daha ağırdı. Mahmut Paşa, (Uzun Hasan) a ait olan yerlerin yağma edilmesine mâni olmuştu... Bilhassa servet ve ganimet için harp eden bir (Osman oğlu), Mahmut Paşanın bu fırsatı fevtmesini hiç affetmiyor.. Aslen Hırvat olan, yaradılışında Türk'lük ve islâmlık ile hiç münasebeti olmıyan Mahmut Paşanın, velev düşman dahi olsa, (Memaliki islâmiye) yi tahrip, (mugayiri şıarı osmaniyan) olduğunu iddia etmesine ehemmiyet verilmiyordu.

Nihayet, fesatçılar galebe etmişlerdi. Zaten Mahmut Paşaya karşı menfi hislerle mütehassis olan Padişah, parlak bir zafer alayı ile İstanbul'a girip te sarayına yerleştiği gün, kendisine bütün bu parlak galibiyetleri, bu büyük ve tarihî şerefleri kazandıran Mahmut Paşanın sırtından (hil'ati vezareti) soyup almış, ve onu, hicra bir köşeye kaldırıp atmıştı. (H - 878)

*

Mahumut Paşa, İkinci Sultan Mehmed'in bu büyük nankörlüğünden çok müteessir olarak Edirne civarında bulunan ve kendi ihyakerdesi olan (Hasköy) e çekildi. Burada her şeyden uzak olarak sakin ve münzevi bir hayat geçirmeğe karar verdi.

O esnada (Şehzade Sultan Mustafa), vefat etti... Sultan Mehmet, (Şehzade Mustafa'yı) çok severdi. Vefatını haber aldığı zaman çok müteessir oldu.

Her tarafta (merhum şehzade) için matem tutuluyor, İstanbul'a yakın olan yerlerdeki rical ve ümera, Sultan Mehmed'e taziyete koşuyordu.

Mahmut Paşa da, usule riayet ederek İstanbul'a geldi. Her nedense Fatih, Mahmut Paşaya büyük iltifatlar gösterdi. Bu hal, onun düşmanlarının derhal nazari dikkatini celbetti. Yeniden (Vezareti uzma) makamına geçmek ihtimalini düşünerek Mahmut Paşaya son darbeyi vurmak istediler. Ve Padişahın en mahzun bir zamanında:

— Şevketlim... Malûmu seniyenizdir ki, (merhum şehzade) nin vefatına bais olan Mahmut Paşadır... Merhumun hali hayatında (hatırı şerif) ini rencide ettiği gibi şimdi de vefatından memnun ve münbasittir. Cihan, matem edip kan ağlarken hâlâ Mahmut Paşa, ehibba ve yaranını başına toplayıp zevkü şadi ile meşguldür, dediler.

Fatih, düşündü. (Uzun Hasan) vak'asından sonra, Karahisar'ın zaptı mes'elesinde Mahmut Paşanın (Şehzade Mustafa) yı ileri sürdüğünü hatırladı. Kalbi, evlâdının acısile sızladı...

Şimdi, hakikaten Mahmut Paşanın bu mateme samimî bir surette iştirak edip etmediğini anlamak icap ediyordu. Padişah, (tenhasında, ne haldedir diye) bir adam göndermeğe karar verdi. Bu işe elverişli bir kapıcı bulundu ve gizlice Mahmut Paşanın konağına gönderildi... O esnada Mahmut Paşa, hususî odasında, soyunmuş, dökünmüş, mutadı olduğu veçhile beyaz keten geceliklerini giymiş, kendisine hemdem edindiği (erbabı irfan) ile (şatranç) oynuyordu.

Gönderilen adam, derhal saraya koştu. Gördüklerini (bir bir Padişah huzurunda) anlattı. Artık, İkinci Sultan Mehmet küplere binmişti. Kendisi ile beraber (ümmücihan) kan ağlarken Mahmut Paşanın (matem libasını) çıkarıp (beyaz cameler) giyerek (inşirah üzere şatranca meşgul) olmasını bir türlü havsalasına sığdıramadı:

— Tiz, alın.. Yedikule zindanına atın...

Diye bağırdı.

*

Aradan on sekiz gün geçmişti. Sekiz yüz yetmiş dokuz senesi rebiülâhirinin üçüncü perşembe günü idi. Sabaha karşı cellâtlar, Mahmut Paşanın mahpus bulunduğu höcereye girerek yağlı kemendi paşanın boynuna geçirmişlerdi.

Bosna - Herseg'in, Ağriboz'un, Mora'nın fatihi ve daha bir çok zaferlerin kahramanı olan Mahmut Paşanın başı kesildi. Bir tepsi içinde Fatih Sultan Mehmed'e arzedildi. Kalbindeki intikam ateşini, ancak bu sararmış kesik baş karşısında teskin eden Padişah, hiç bir düşman karşısında eğilmiyen bu kahraman başın saray kapısı önüne ve halkın (nazari ibretine) karşı konulmasını emretti.

Karamanî Mehmet Paşa

(Fatih) unvanını kazanan İkinci Sultan Mehmed'in tantana ve azametle geçen hayatı, iki veziri âzamın katlile hitam bulduğu gibi, ölümü de bir veziri âzamın kanı pahasına malolmuştu.

İkinci Mehmed'in son veziri âzamı, (Karamani Mehmet Paşa) idi. Mehmet Paşa(Mevlâna Celâlettini Rumî) neslindendir. Eslâfı, harp ve gaza kahramanlıklarını ilmü irfanla da telif etmiş zevattan oldukları halde, Mehmet Paşa sadece (erbabı kalem) dendi. İptida (tariki tedrise) sülûk edip iktisabı maarif) eyledikten sonra (Divan kâtibi) olmuştu. Bu meslek, onun (fenni inşada dahi) meleke ve meharetini arttırdığı cihetle az zaman zarfında (nişancı) lık mesnedine nail olmakla beraber uhdesine (rütbei vezaret) te tevcih olunmuştu.

(Mabadi var)

Şehir ve memleket haberleri

İlk mekteplerde Dersler başladı

Namzet talebenin vaziyeti tesbit ediliyor

İlk mekteplerde dünden itibaren tedrisata başlanmıştır. Fakat namzet talebeler ancak salı gününden itibaren devama başlıyabileceklerdir. Çünkü bu talebelerin vaziyeti henüz tesbit edilememiştir. İlk tedrisat müfettişleri dünden itibaren mektepleri dolaşarak bu talebelerin vaziyetlerile meşgul olmuşlardır. Bunların hangi mekteplere devam edecekleri pazartesi günü anlaşılacaktır.

Ayrıca ilk tedrisat müfettişleri hafta sonunda toplanarak yeni sene zarfında takip edilecek tedris ve teftiş sistemi etrafında görüşeceklerdir.

Adliyede ve Mahkemelerde

Meşhur hırsız ibrahim 16 seneye mahkûm oldu

Muhtelif tarihlerde ve muhtelif yerlerde yirmiden fazla hırsızlık yapan ve devlet memurlarına karşı silâh istimal eden meşhur hırsız İbrahim, evvelce Ağırceza mahkemesinde 90 sene ağır hapse mahkûm edilmiş ve bu ceza, kanunen otuz seneden fazla hapis cezası olamıyacağı için 30 seneye indirilmişti..

Temyiz mahkemesi bu kararı, İbrahim'in çaldığı eşyaların kıymeti tesbit edilmediği cihetinden bozmuş ve yeniden yapılan muhakeme neticesinde çalınan eşyaların kıymetini tesbit etmeğe imkân bulunamamış ve bunların cümlesine en az kıymet takdir edilmek suretile İbrahim'in cezası 16 sene, 8 ay,. 3 güne indirilmiştir.

Şehir işleri

İstanbul'un kurtuluş bayramı

6 teşrinievvel kurtuluş bayramına ait proğramı tesbit etmek üzere bugün belediyede reis muavini Hâmit Beyin riyasetinde bir komisyon toplanacaktır. O gün belediye tarafından şehir namına ordu erkân ve zabitanına iki yüz kişilik bir de ziyafet verilmesi mukarrerdir. ...

Belediyede yardım işleri

Belediye memurlarından birinin vefatı takdirinde cenazesini kaldırmak ve derhal ailesine verilmek üzere bütün belediye memurları başta Belediye Reisi Muhittin Bey olduğu halde maaşlarından yirmişer kuruş kesilmesini taahhüt etmişlerdir. Bu para bu aydan itibaren kesilmeğe başlanmıştır. Hali hazırda Belediyedede 1158 maaşlı ve 822 ücretli olmak üzere 1980 memur vardır. Binaenaleyh kesilecek para dört yüz lira kadar tutacak ve vefat eden her memur ailesine ayni şekilde muavenet edilecektir.

Belediye bütçesi geldi

Belediye ve idarei hususiyenin yeni sene bütçesi dün Ankara'dan gelmiş ve Belediye riyasetine verilmiştir. Bütçede esaslı bir tadilât yoktur. Tahsisatı yeni bütçede mevcut işler için bütün şubeler hazırlıklara başlamıştır.

Müteferrik

Şikago sergisi ve Ticaret Odalarımız

1933 senesinde Şikago'da beynelmilel bir sergi açılacaktır. Bu sergiye hükûmetimiz resmen iştirak edecektir.

Bütün ticaret odalarının bu sergiye senelik varidatlarının yüzde beşi nisbetinde muavenette bulunmaları da mukarrerdir.

Türk Ticaret Odaları 1932 senesi nihayetinde bu seneki varidatlarının yüzde beşini bu iş için ayıracaklardır.

Memleket haberleri

4 şaki öldürüldü

Siird'in Garzan ve Beşiri kazalarında şekavet yapan Dilis'li Abdullah Simi ve üç arkadaşı, kaza jandarma bölük kumandanlarının idaresindeki müfreze ile yaptıkları musademede maktül düşmüşlerdir. İki şaki de yaralanmıştır. Maktül Abdullah Simi'nin amcası karanlıktan bilistifade kaçmışsa da takip edilmektedir.

Doğru değil mi?

Göztepe'lileri şikâyeti

Matbaamıza Göztepe'den dört beş zat geldi. Köy halkı namına şikâyetleri olduğunu söylediler. Dinledik. Dediler ki:

«Evlerimiz Göztepe'de Kayışdağı caddesi üzerinde veyahut bu caddenin daha biraz gerisindedir. Böyle olmakla beraber bizler acaba İstanbul belediyesi hududu dahilinde bir yerde mi? Yoksa medeniyetin her türlü nimetlerinden mahrum bir dağ başında mı oturuyoruz bilmiyoruz. Çünkü her taraf hava gazinden istifade eder. Bizim tarafta bu yoktur. Her yerde kumpanya suyu şarıl şarıl akar, yaz geldi mi biz bu suyun en lüzumlu bir zamanda damlasına hasret çekeriz. Her tarafta caddeler sulanır, Kayışdağı caddesi senede bir defa olsun su yüzü görmez. Toz, duman bu caddenin imtiyazlı bir markası gibidir, kimse göz açamaz. Evler, köşkler sokağın pis toprağile bir küllük halini alır. Kimse bize acımaz.

Şimdi de her tarafa elektrik direkleri dikildiği ve bu caddedeki evlerin hemen cümlesi elektriğe abone olacakları halde bizler bundan da mahrum bırakıldık. Elektrik asıl bu caddeden geçirilmek lâzım iken bilâkis yolunu şaşırmıştır. Acaba diyoruz bu nimetlerden bol bol istifade edenlerden bizim ne farkımız vardır. Acaba bizim dünyada yaşama saadetlerine hiç te liyakatimiz, hakkımız yok mu diye düşünüyoruz. Belediye Reisimizin nazari dikkatini celbetmenizi istiyoruz.»

Bu şikâyet hakikaten acıdır ve yerden göğe kadar da haklıdır. Haklı sözleri daima nazari dikkate alan Belediye Reisimiz Muhittin Beyefendinin Göztepe'den gelen bu şikâyet üzerine halkın dileklerini yerine getireceğinden çok eminiz. Devlete, Belediyeye karşı mükellefiyette hiç farkı olmıyan bu vatandaşlar bu nimetlere kavuşmak için yok pahasına evlerini barklarını mı satsınlar diyoruz.

Doğru değil mi?

Gaz ihtikârı

İhtikârı tetkik komisyonu bugün işe başlıyor

İhtikârı tetkik komisyonu dün Vilâyette toplanarak ihikâr yaptığı iddia edilen kûru kahveci Abdullah Ef. ye ait evrakı tetkik etmiş, bu mes'eleye ait bir mazbata tanzimini ve bunun Müddeiumumiliğe tevdiini kararlaştırmıştır.

Komisyon bugün de toplanacak, beş gaz kumpanyasının ihtikâr yaptıkları hakkındaki ihbarları ve Ticaret Müdiriyetinin bu mes'eleye dair olan raporunu tetkik edecektir.

Vilâyette

İskân suiistimalinde yeni bir safha

...İskân suiistimali tahkikatı devam etmektedir. Yolsuz ve sahte mazbatalarla alındığı meydana çıkarılmış olan 24 evin istirdadı için vilâyet hukuk müşavirliği dava açtırmıştır.

Vilâyetin karşısında arzuhalcilik eden Şevket Efendi isimli bir zatın da İngiliz sefareti sokağında 7-8 odalı bir evi dört, beş yüz lira mukabilinde temellük ettiği anlaşılmış, Şevket Efendi de tevkif edilmiştir.

Adapazarı'nda 3 idam kararı

Sarıbayır faciasının failleri asılacak

Adapazarı Ağırceza mahkemesi, bir kaç gün evvel üç şaki hakkında idam kararı vermiştir. Ölüm cezasına mahkûm edilen şakiler, Düzce'nin Nuhviran kariyesinden Mustafa oğlu Emin ve Adapazarı'nın Akyazı nahiyesinden Zekeriyya ve Feyzi'dir.

Bu şakiler, Hendek'le Düzce arasında Sarıbayır köprüsünde 931 senesi mayısının sekizinci gecesi pusu kurarak oradan geçeceklerini haber aldıkları Düzce'li Kasapzade Hakkı Beyle şoför Sabri Ef. yi cerh ve katletmişler, Kasapzade Ziya Beyi de üç yerinden yaralamışlardır. Bu cinayet pek feci bir şekilde yapılmıştır.

Otomobil gece yarısı köprüden geçerken, köprünün üzerine konulan büyük bir ağaç yüzünden durmağa mecbur olmuş ve derhal karanlıklar içinden bir kurşun yağmuru başlamıştır. Şoför ve yanında oturan Hakkı Bey, müteaddit yara almışlardır. Ziya Bey, otomobilin içinde yattığı için ona bir şey olmamıştır. Şakiler, bundan sonra otomobilin yanına gelerek can çekişmekte olan Hakkı Beyi, bir kurşunla öldürmüşler ve üstüdeki saat, tabanca ve parasını aldıktan sonra dereye atmışlardır. Ağır yaralı olan şoför ile sağlam kalan Ziya Beyi, otomobilden indirerek bir yamaca çıkarmışlar ve orada soymuşlardır.

Şakiler, bu suretle yolcuların üzerinde ne var ne yoksa aldıktan sonra Ziya Beyi, bilâhare kendilerini tanımak ve zabıtaya haber vermek korkusile öldürmeği kararlaştırmışlar ve üzerine tam yedi el ateş etmişlerdir. Kurşunlardan üçü Ziya Beye isabet ederek ağır surette yaralanmıştır. Ziya Bey, kendini ölmüş gibi göstermek suretile hayatını bir mucize kabilinden kurtarmıştır.

Şakiler, ancak bir sene sonra bir tesadüf eseri olarak derdest edilmişlerdir. İcra edilen muhakeme neticesinde üçü de idama mahkûm olmuştur.

Fırkada

Necip Ali Bey

Halk Fırkası umumî idare heyetinde Maarif Vekili Reşit Galip Beyden infilâl eden azalığa umumî riyaset divanınca Denizli meb'usu Necip Ali Bey seçilmiştir.

Ocak kongreleri başladı

Dün geceden itibaren bütün kazalar dahilindeki H. F. ocak kongreleri toplanmağa başlamıştır. Bu kongreler bir ay devam edecek ve bunu müteakip derhal nahiye kongreleri başlıyacaktır.

Maarifte ve mekteplerde

Gazi Enstitüsünde yeni bir şube

Ankara Gazi Enstitüsüne «yüksek resim ve eliş şubesi» ilâve edilmiştir. bu şubeye bir sene muallimlik yapmış mezunları alınacaktır.

Ancak muallim mektebi mezunları bir sene ihzarî kısımda okuyacaklardır.

Bu sene mektebe 40 erkek talebe girebilecektir. Mektepten mezun olanlar lise ve orta mekteplere muallim tayin edileceklerdir.

Berberler Mektebi dün açıldı

Berberler mektebinin resmi küşadi dün cemiyet merkezinde yapılmıştır.

Bu merasimde bütün berberler bulunmuş, bu münasebetle muhtelif tıraş usulleri gösterilmiştir. Resmimiz bunlardan biri esnasında alınmıştır.

Siyasî icmal

İngiliz kabinesindeki tebeddülün ehemmiyeti

İngiliz millî kabinesinde beklenilen değişiklik nihayet oldu. Üç nazır ile dokuz müsteşar kabineden istifa etti. Bunların arasında amele hükûmeti zamanında ve birinci millî kabinede maliye nazırlığı yapan, şimdiki kabinede de nazır bulunan Mister Snowden, Dahiliye Nazırı Sir Herbert Samuel ve Umuru Hindiye Nezareti Müsteşarı Lort Lothian gibi gayet mühim şahsiyetler vardır. Bunlardan birincisi millî hükûmet taraftarı bulunan amele fırkası hizbine ve diğerleri Liberal fırkasının fırka içtihatlarını muhafaza etmek şartile millî hükûmete istirak eden grupa mensupturlar. Bu mühim nazır ve müsteşarların çekilmesi ile Mister Makdonald'in şimdiki kabinesinin milliyet vasfı çok zayıflamış oluyor. İstifa eden nazırlardan ikisinin yerine, bilhassa Dahiliye Nezaretine ve müsteşarlıklardan çoğuna muhafazakârların getirilmiş olması ile millî kabine büsbütün muhafazakâr kabinesi şeklini almış oluyor.

Esasen kabine manevî cihetten bu mahiyeti almıştı. Çünkü kabinenin siyaseti üzerinde daima muhafazakârlar tesir icra ediyordu. Ezcümle Ottava'da toplanan İngiliz İmparatorluğu konferansında İngiltere'yi temsil eden heyete muhafazakârlar fırkasının lideri ve Başvekil Muavini Mister Baldwin riyaset ettiği gibi konferansın mukadderatı üzerinde muhafazakârların hem de bunların usulü himaye ve İmparatorluğun iktisaden birliği tarafını şiddetle iltizam eden müttehit hizbinin programı hâkim olmuştu. Bu mukadderattan sonra İngiltere ebedî surette serbestii ticarete veda etmiş oluyor. Bu ise muhafazakârların Sir Samuel'in riyaseti altında bulunan grupun sadık kaldığı Liberal fırkasının an'anevî umdesi olan serbestii ticarete münafidir. Bu grupun nazırları çoktanberi istifa etmek istemişlerse de memleketin nazik vaziyetini nazarı itibara alarak fikir ve tasmimlerini file çıkarmamışlardı.

Daha doğrusu Makdonalt kabinesinin muhafazakârların teşviki ile girdiği yolun çıkmaz olduğu sabit oluncıya kadar mevkilerini muhafaza etmek istemişlerdi. Şimdi ise tam münasip vakit gelmişti. Çünkü İngiltere'nin takip ettiği himaye usulü, ihracat ticaretinin dörtte biri nisbetinde azalmasına ve işsizliğin devam eylemesine ve artmasına sebep oluyor. Lortlar kamarasındeki Lord Grey gibi liberal fırkasına mensup mühim şahsiyetler dahi istifa eden nazırlar ile hemfikir bulunduklarını ilân etmişlerdir.

Bu istifaların neticesi olarak İngiliz parlâmentosunda muhalif anasır artmış ve çok kuvvet bulmuştur. Şimdiye kadar muhalefeti terki teslihat konferansı reisi bulunan Mister Henderson'un riyaseti altındaki asıl amele fırkası ile Loyt Corç'un riyaseti altında bulunan küçük liberal grupu yapıyordu Şimdi bunlara Mister Snowden gibi gayet nüfuzlu ve sözü geçen bir sosyalist kurdu ve liberal fırkasının esas grupu iltihak etmiş oluyor. Bunlar, birdenbire kabineye karşı hasmane bir vaziyet almasalar bile mühim mes'elelerin ve bahusus Ottava mukadderatının müzakeresi esnasında ciddî mübarezeye girişeceklerdir.

MUHARREM FEYZİ

Kaybolan hırka

Vaktile Konya'da bir camiye saklanmışmış!

Muhittini Arabi'nin kaybolan hırkası hakkındaki havadis üzerine Babalık gazetesi 322 senesinden 334 senesine kadar Konya Evkaf başkâtipliğini yapan Vanlızade Ömer Ef. ye müracaat etmiş ve kendisinden şu malûmatı almıştır:

«— Benim zamanımda Şakir Bey isminde bir zat Musul'da bir camiden alınmış iki uzun halı getirmişti. Onları ben de İstanbul'da Evkaf Müzesine teslim ettim. Seccadeden ve hırkadan hiç bir malûmatım yoktur. Bunları benden evvel başkâtiplik yapan Nuri Bey daha iyi bilir.»

Nuri Bey de demiştir ki:

«— Kıymetli şeylerin çalınmasına mâni olmak için pencerelere içeriden demir kapaklar yaptırılmıştı. Hırka, eski seccade, Futuhatı mekkiye ve daha bazı kitaplar, sandukçe, sağlam bir kasa satın alınarak içine yeşleştirilmiş ve Sultan Selim camisine konulmuştur.

Sonradan ne olduklarını bilmiyorum.»

Mısır Güzellik Kraliçesi seçildi

İskenderiye'den bildirildiğine göre Helyopolis'te Mısır güzellik kraliçesi intihabı yapılmış ve bir çok genç kız arasından Safiye Hüsamettin Hanım isminde 17 yaşında, ismer güzeli bir hanım Mısır güzeli seçilmiştir.

---

avdet ettiği akşam bana şu beyanatta bulundu:

«— Size bir şey söylemeden evvel (Cumhuriyet) Başmuharriri muhterem meb'us ve dostum Yunus Nadi Beyefendiye teşekkürlerimi arzederim. Makalelerile müşterek maksada hâdim oluyorlar. Benim en büyük emellerimden birisi bu dostluğun daima takviyesi daima terakkisidir. Binaenaleyh Nâdi Beyefendiye tekrar tekrar teşekkür etmeyi bir vazife telâkki ederim.

— Ekselâns dedim. İntihabat neticesinden memnun musunuz? Hükûmetin istifası mevzuu bahis midir?

— Evet, intihabatın neticesinden memnunum. Her halde benim fırkam olan liberaller, muhalif fırkalardan fazla meb'us çıkarmıştır. Bizden başka cumhuriyetçi diğer fırkaların da hayli meb'usları vardır. Şu halde cumhuriyet için hiç bir tehlike yoktur ve olamaz. Kabinenin iktidar mevkiinden çekilmesini bu dakikaya kadar düşünmedim. Fakat hükûmet mevkiine gene cumhuriyetçiler gelecek olduktan sonra benim riyaset ettiğim hükûmet çekilse de ne çıkar? Cumhuriyetçi olmıyan bir fırkanın mevkii iktidara gelmesi ise imkân haricindedir. Binaenaleyh cumhuriyetçi olan her fırka hükûmet teşkil edebilir. Hatta M. Çaldaris bile, ancak fırkasının cumhuriyetçi olduğunu sarahaten ve tereddütsüz olarak temin etmek şartile! Eğer bu şart tahakkuk ederse M. Çaldaris'e hükûmeti teslim etmekte hiç bir mahzur yoktur. Benim için kendisi mükemmel bir hükûmet adamıdır. Türk-Yunan dostluğunun da taraftarıdır. Ancak söylediğim gibi bilâtereddüt cumhuriyetçi olması şarttır.

Memleketin yüksek menfaati için şahisler mevzuu bahsolamaz. Mes'ele rejim mes'elesi ve şekli hükûmetin cumhuriyetten ayrılmaması mes'elesidir ki bu da tahtı temine alınmıştır.

— Efendim, müsaadenizle bir mes'ele hakkında da mütaleanızı öğrenmek istiyorum. Geçen meclislerinizde hiç bir komünist meb'us yok iken bu defa komünistler on beş kadar meb'us çıkarmışlar. Bunun rejim için bir tehlike teşkil etmesi melhuz mudur?

— Hayır. Bunun da kat'iyyen ehemmiyeti yoktur ve olamaz. Memleketimiz umumî iktisadi buhrandan muztariptir. Bunun için halkın bir kısmı fakat pek mahdut bir kısmı komünizmi buna bir çare zannederek reylerini onlara vermişlerdir. Bunun mahiyeti bundan ibarettir. Rejim mes'elesine hiç bir suretle tesiri olamaz ve olmıyacaktır.

— Bu sene Yalova'yı teşrif edeceğiniz bekleniyordu. Fakat olmadı.

— Evet, bu çok iyi bir ziyaret olacaktı. Yalova'da dostlarımla güzel vakit geçirecektim. Bunu ne kadar arzu ettiğimi tasavvur edemezsiniz. Fakat intihabat beni bu kadar güzel bir misafirperverlikten mahrum etti. İnşallah başka bir zaman bu arzuma nail olurum.»

Bu kadar meşguliyeti arasında beni kabul eden nazik hükûmet reisine teşekkürler ederek yanından ayrıldım.

B.

*

M. Çaldaris cumhuriyet rejimini tanıdı

Atina 1 (A.A.) — M. Çaldaris, halkçıların cumhuriyet rejimini kayıtsız ve şartsız tanıdıklarına dair M. Zaimis'e bir mektup göndermiştir.

Halkçılar, bu mes'ele halledildikten sonra kendilerinin iktidar mevkiine gelmesine bir mâni kalmıyacağı fikrinde bulunmaktadırlar. Fakat siyasî mehafil, halkçıların liberallerle birlikte çalışmağı kabul etmemelerinden dolayı yaşamak kabiliyetini haiz bir hükûmet teşkiline muktedir olamıyacaklarını zannetmektedir.

Etnos gazetesinin aldığı bir habere göre askerî cemiyet, halkçıların iktidar mevkiine gelmeleri halinde, dahiliye ve harbiye nazırlarının ordunun itimadını kazanmış kimselere verilmesini istemiştir.

SON TELGRAFLAR

Teslihat Konferansı müzakerelerine başladı

Baron Neurath Berlin'de, devletleri endişelendiren beyanatta bulundu

Cenevre 1 (A.A.)— Tahdidi teslihat konferansı ordu mevcutları komisyonunda teslihatın tahdidi hakkındaki müzakerelere Alman murahhaslarının gıyabında başlamıştır.

Amerika mümessili M. Milson konferansa nimresmî olarak tevdi edilmiş olan Hoover teklifini nazari itibara almasını teklif eylemiştir.

M. Milson bu mes'ele hakkında bir muhtıra tevdi etmiştir.

Amerika mümessilinin bir teklifi

Cenevre 1 (A.A.)— Devletlerin sulh zamanında bulunduracakları kuvvetler hakkında tetkikat yapan komitede Amerika mümessili, mevcut kuvvetlerin tesbiti için hesaba katılması lâzım gelen her türlü kuvvetlerin de tetkike tâbi tutulmasına dair sarih bir kaydın Hoover plânındaki esaslara ilâvesini, M. Boncour'un dünkü mütaleaları üzerine ve bir anlaşma temini arzusile, kabul etmiştir.

Alman Hariciye Nazırının mühim beyanatı

Berlin 1 (A.A.) — Wollf Ajansından tebliğ ediliyor:

Hariciye Nazırı M. Von Neurath, gazetecilere yaptığı beyanatta Cenevre'deki mülâkatlarında hukukça beraberlik esas mes'elesi tamamile halledilmezse, tahdidi teslihat konferansının elde etmiş olduğu neticeyi tetkik etmek üzere gece toplanmıştır.

Fransa bir taraftan gemi yapıyor!

Bordeaux 1 (A.A.)— Uzak seferler için ayrıca inşa edilen hafif harp gemilerinden Amiral Charnes namındaki avizonun denize indirilmesi merasimi bu sabah yapılmıştır.

istemekte olduğunu da sözlerine ilâve etmiştir.

Nutkun Cenevre'de tesirleri

Cenevre 1 (A.A.)— Dün akşama doğru malûm olan M. Von Neurath'ın beyanatı Milletler Cemiyeti mehafilinde pek az müsait bir intibâ tevlit etmiştir. Bu mehafil, Alman nazırının Büyük Meclis huzurunda söylemiş olduğu nutku mutedil lisanı arasındaki tezadı kaybetmektedirler. M. Von Neurath, Fransız hükûmetini tahdidi teslihat hakkında mahremane müzakerattan imtina eylemiş olduğundan dolayı muahaze eylemekte ve fakat Lozan'da aktedilmiş olan itimat itilâfnamesinin M. Heriot'yu bu usulü redde icbar eylemekte bulunduğunu hatırlatmaktadır.

Bir de M. Von Neurath'ın Cenevre'de M. Heriot'ya mülâki olmaması sırf kendisinin bunu istememiş olmasından münbaistir.

Bir rivayet ve tekzibi

Cenevre 1 (A.A.)— Salâhiyettar mehafil 10 sene zarfında teslihatta müsavat vücude getirmek maksadile Fransa ile Almanya arasında müzakerata girişileceğine dair Londra'dan gelen haberlerin esassız olduğunu beyan etmektedir.

Avrupa ittihadı komisyonu Stresa konferansının elde etmiş olduğu neticeyi tetkik etmek üzere gece toplanmıştır.

İsmet Paşa Diyarbekir'de

Başvekil bir hafaya kadar Ankara'ya dönecek

Diyarbekir 1 (A.A.) — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri, dün Urfa'dan şehrimize gelmişlerdir. İsmet Paşa Hazretleri, mülhakattan akın, akın gelen köylüler ve tekmil Diyarbekir'liler tarafından emsalsiz tezahüratla karşılanmış ve şiddetle alkışlanmıştır. Paşa Hazreteri, gösterilen samimî tezahürattan mütehassis olarak halkı selâmlamışlardır.

Bugün hükûmet konağında bir kabul resmi yapılacak ve Halkevinde şereflerine bir konser verilecektir.

Belediye İsmet Paşa Hazretleri şerefine bu akşam büyük bir ziyafet verecektir.

Ankara 1 (Telefonla)— İsmet Pş. Hz. Diyarbekir'de tetkikat icrası ile meşguldürler. Başvekilimizin bir haftaya kadar Ankara'ya dönmesi beklenmektedir.

İsmet Pş. Siverek'ten geçerken

Siverek 1 (Hususî) — Başvekil Paşa Hazretleri bugün on buçukta şehrimizi teşrif ettiler. Siverek kendilerini istikbale hazırlanmış, bir takızafer yapılmış ve hükûmet konağından bir kilometro ileriye kadar halılar serilmişti. Başvekil Paşayı on binlerce kişi büyük tezahüratla karşıladı. Paşa alkışlar arasında hükûmet konğına geldi. Biraz istirahatten sonra süvari alayı karargâhını ziyaret etti yeni yapılan caddenin küşat merasimini yaptı. Öğle yemeğinden sonra gene alkışlar arasında Diyarbekir'e hareket etti. — Mehmet Ali

İş Bankası kumbara ikramiyesi çekildi

Ankara 1 (A.A.)— İş Bankası nın bir teşrinievvel tasarruf kumbarası ikramiyesi bugün çekilmiştir. 750 liralık birinci mükâfat İstanbul'da 13032 numaranın sahibi Neriman Hanıma, 250 liralık ikinci mükâfat Ankara'da 7396 numaralı kumbaranın sahibi Ali Beye çıkmıştır. Diğer ikramiyeleri kazanan hesap numaraları şunlardır:

12737 Necati Bey, 9484 Hamdide Hanım, 3164 Zühtü Mehmet Bey, 17847 Recep Eyüp Bey, 17540 Naşide Mehmet H., 2083 Rezzan H., 218 Ahmet Muhlis Bey, 4426 Mes'ut Bey namına Sabri Bey, 124 Naci Bey, 34434 Leylâ Kenan Hanım. Yüzer lira ve 6319 Ömer Bey, 8575 Süheylâ H., 524 Kemal B., 3281 Kadri B., 3593 Bülent İrfan B., 2450 Neziha Bekir H., 1007 M. Rüştü B., 9219 Behiye H., 899 Kariton Haciman, 2268 İ. Sadettin Bey, ellişer lira kazanmışlardır.

Yeni kontenjan listesi

Ankara 1 (Telefonla)— Gümrükler Umum Müdürlüğü 3 aylık kontenjan listesini mahallerine göre tevzi ile meşgul olmaktadır.

Bir iki güne kadar her tarafa tebligat yapılmış bulunacaktır.

Dünyayı dolaşan tayyareci

Manila 1 (A.A.) — Wolff ajansından:

Dünya etrafında devir seyahatini muvaffakiyetle başaran Alman tayyareci Von Gronau'a Manila fahrî hemşehriliği verilmiştir. Halk, tayyareciyi hararetli ve heyecanlı bir surette karşılamıştır.

Gandi tekrar Grev mi yapacak?

Mahatma «Dokunulmaz» tabirini itemiyor

Londra 1 (A.A.)— Burada Hindistan hükûmeti tarafından Gandi'nin her türlü harici münasebetlerde bulunmasını men'e matuf olarak ittihaz olunan kararın Mecusi'lerle Dokunulamaz'ların mümessilleri arasında bir itilâf husule gelmesi için Mahatma'nın lehinde ittihaz edilmiş olan muvakkat tedbirlerin normal bir neticesi olduğu serdedilmektedir.

Bu itilâf hâsıl olmuş olduğundan hükûmet mevkuf lehindeki tedbirleri ilga etmeğe karar vermiştir.

Maamafih Mahatma, silâhsız itaatsizliğin terki maksadile müzakerata bulunmak arzusunu izhar etti ve bu bapta hükûmet nezdinde yeni bir teşebbüste bulunduğu takdirde kendisine kongre zimamdarlarile camaatler rüesasını kabul etmesi için mezuniyet verilecektir.

Ahmetabat 1 (A.A.)— Söylendiğine göre Gandi, Paria'lara tatbik edilen «Dokunulamazlar» tabirinin sebebi mevcudiyeti, 6 aya kadar ortadan kalkmazsa tekrar açlık grevine başlıyacağını ve ölünciye kadar bu greve devam edeceğini beyan eylemiştir.

Selânik'te Kimse kalmadı

Harp gemileri çatlak binaları berhava ediyor

Londra 30 (İstanbul) — Selânik havalisinde zelzele devam etmektedir. Selânik ahalisi yıkılmakta olan evlerin altında kalmamak için hemen kâmilen şehri boşaltmışlar, Atina'ya ve diğer şehirlere iltica eylemişlerdir. Yenişehir ahalisi kırlarda çadırda ikamet etmektedirler. Yıkılan binalar üç bine ve telefat 400 kişiye baliğ olmuştur. Ecnebi harp gemileri mürettebatı Selânik'te bütün gayretile çalışıyor. İnhidama mail bina ve duvarlar bunlar taraftan berhava edilmektedir.

Atina 1 (A.A.)— Zelzele mıntakası civarında bulunan İngiliz harp gemileri Yerisso ve Stavros köylerinde ahali için bir tehlike teşkil eden duvarları top ateşile tahrip etmiştir.

Dünkü sarsıntılar, pek zayıf olmuştur. Atos manastırı, hiç bir hasara uğramamıştır.

Roma 1 (A.A.)— M. Musolini Yunanistan'da vuku bulan zelzele felâketzedelerine 50,000 liret göndermiştir

Dün de hafif bir takım zelzeleler hissedilmiştir.

Aynaroz'da hasarat azdır. Kilise ve manastıra bir şey olmamıştır.

Yunan zelzele felâketzedelerine Hilâliahmer'in yardımı

Ankara 1 (A.A) Türkiye Hilâliahmet Cemiyeti Yunan zelzele felâketzedelerine yardım olmak üzere beş bin lira göndermiştir.

SAN'AT VE EDEBİYAT

Ressam ve resim muallimi

PEYAMİ SAFA

Bir ay evvel, Güzel San'atlar Akademisinden beş muallim muavini açığa çıkarılmış. Bunlar, Avrupa'da resim, heykel tahsili gören ve müstakil ressamlar sergisinde eserlerini hayran gözlerimizin önüne seren genç san'atkârlardır. İçlerinden biri Anadolu'nun Yalvaç kazasına resim muallimi tayin edilmiş; ötekiler de, buna benzer memuriyetlerle İstanbul'dan uzaklaştırılacaklarmış.

Şüphesiz Türkiye İstanbul'dan ibaret değildir ve memleketinde bir iş görmek istiyen adam için Van Vilâyetinin ıssız bir kasabasile Beyoğlu kazası arasında fark olmamak gerektir. Hatta, Anadolu'nun mualleme, doktora büyük şehirlerden fazla ihtiyacı olduğunu düşünelim, biraz yerimizden kımıldıyalım ve memleketin her bucağına uzanalım.

Kabul. Fakat, evvelâ muallimle san'atkâr arasındaki farkın üstüne biraz dikkatle iğilelim. Resim veya heykel yapmak başka, bunu öğretmek te başka şeydir. Büyük bir ressamın iyi bir resim muallimi ve iyi bir resim muallliminin de büyük bir ressam olması şart değildir. Nitekim bütün edebiyat muallimlerimizin birer şair veya romancı, bütün musiki muallimlerimizin de birer bestekâr olmalarını beklemiyoruz. Resim muallimlerinin talebeye öğretmeğe mecbur oldukları mektep resmi ile, hakikî resim «peinture» arasında fark vardır: Resim muallliminden istiyebileceğimiz şey, yaratıcı bedii bir kabiliyetten ziyade, intibalarını doğru kaydedebilecek kadar resim tekniğini ve öğretme yollarını bilmesidir. Avrupa'ya gönderdiğimiz, Paris ve Berlin atelyelerinde çalıştırdığımız gençler buraya birer ilk veya orta mektep resim muallimi olarak değil, birer san'atkâr olarak dönüyorlar; onlardan ancak bir güzel san'atlar mektebinde iş beklenebilir. Her biri bize Avrupa'da on bin liraya mal olan bu değerli gençleri, köy çocuklarına çizgi dersi vermeğe mahkûm etmekte bir kaç türlü zarar vardır: Birincisi resim öğretme yollarını bilmiyen ve ve bir muallim mektebinden çıkmıyan bu insanlardan çocuklar fayda görmezler; ikincisi de, ancak müzeleri, sergileri, abideleri ve atelyeleri olan İstanbul gibi bir şehirde kendilerine inkişaf ve faaliyet muhitleri bulabilen bu san'atkârlar, uzak vilâyetlerde, kaza merkezlerinde körleşirler ve nihayet, bu güzideleri yetiştirmek için harcadığımız yüz binlerce lira da boşa gitmiş olur.

Çocuğun müşahhas dünya ile alâkasının terbiyedeki sırlarını ilk önce anlıyan ve ihsaslarımızın hakikî rollerini ilk önce bildiren Rousseau'dan zamanımıza kadar, resim, öğretmenin en büyük yardımcısı ve yetiştirmenin en büyük vasıtası olmuştur. Bizde de resmin öğretmede ve yetiştirmede ne canlı ve kudretli bir vasıta olduğunu ilk anlıyan ve anlatmağa çalışan mütefekkir, terbiyeci İsmail Hakkı Beydir. «Resim ve terbiye», hususî tedris usulleri» adlı kitaplarile bu işe ilk ve en çok ehemmiyet veren, bizde resim öğretme yollarının tarihçiğini yaparak millî seyrini de bildiren odur. Tuhaftır ki Akademide bu dersi veren İsmail Hakkı Bey de açığa çıkarılmış ve bu ders tamamile kaldırılmış.

Fakat, bir taraftan da resmin terbiyedeki yerini günden güne daha çok anladığımızı gösteren deliller var. İşte size yeni çıkmış bir kitap daha: «Resim, elişleri ve san'at terbiyesi». Muharriri, Mektep müzesi müdürü ve Gazi orta mektep elişleri muallimi İ. Hakkı Bey. (İsmail Hakkı Beyle karıştırmayınız). Muallim Ahmet Halit kütüphanesi tarafından çıkarılan ve Devlet matbaasında basılan bu kitap şekil güzelliği ve temizliği olarak ta, muhteva olarak ta mükemmel bir eserdir. Şimdiye kadar bu mevzuda, bu kadar fevkalâde bir kitap çıkmamıştır. Yalnız, eserde, «senation» karşılığı olarak «ihtisas» kelimesini kullanmak gibi ıstılah yanlışları var. Ben de beş hissiminizin faaliyetine «ihtisas» değil, «ihsas» denmesine taraftarım. İhtisas, bizde, hâdiselerin üstümüzdeki hissî tesirleri için, bir nevi duygu intibaı manasında kullanılan sözdür ve karışıklığın önüne geçmek için «ihsas» demek doğrudur.

Almanca menbalardan alınan bu kitapta, resim öğretme yollarının bugün ne kadar incelmiş olduğunu görüyoruz ve çocuğun dışarı âlemle, eşya ile münasebetine dair, terbiyenin [1] ve ruhiyatın yeni verim «donné» lerile zenginleşmiş bir çok yeni hakikatlerle karşılaşıyoruz. Bunlardan hiç haberi olmıyan bir san'atkârı resim muallimi yapmak, resmin terbiyedeki yerini inkâr etmekle birdir; yahut ta bir heykeltıraşı Tıp Fakültesinde marazî teşrih muallimi yapmaktan farksızdır. Bunlar o kadar başka başka işler olmuştur.

Aleyhinde pek çok şeyler söylenmeğe ve yazılmağa başlanan Güzel San'atlar Akademisinin düzeltilmesine bütçesini daraltmakla başlamak doğru değildir. Bu müessese hakkında yapılan tenkitlerin haklı olan tarafı üstünde araştırmalar yapmak gerektir.

Her halde Akademinin içinde anlayışlı ve dikkatli bir resmî bakışın göze en az görünen köşelere kadar nüfuz etmesi ve bu müessesenin sıhhatini korumak için en doğru teşhisi koyması zamanı gelmiştir.

PEYAMİ SAFA

[1] «Terbiye» kelimesini Pédagogie, «yetiştirme» kelimesini education, «öğretme» kelimesini de talim, tedris, instruction karşılığı olarak kullanıyorum.

Sırp hududunda komiteciler

Belgrat 1 (A.A.) — Dün gece saat 2,5 te 10 müsellâh şahıs, Bossile Ogoab mıntakasında Yugoslavya hudutlarını geçmek teşebbüsünde bulunmuştur.

Bunlar, Yugoslavya hudut muhafızlarının ateşile karşılaşmışlar ve Bulgar arazisine sürülmüşlerdir.

Belgrat'ta bir suikast

Belgrat 1 (A.A.) — Bu sabah saat 6 da meçhul bir şahıs, bir hamala yeni bir bavul tevdi ederek bunu mahfele göndermesini ve kendisini orada beklemesini söylemiştir. Hamal çanta ile mahfele gitmiş ve bir müddet sonra bavulun içinde bulunan bomba patlıyarak hamalı öldürmüştür. Mahfelin hizmetçisi, hafif surette yaralanmıştır. Hasar, ehemmiyetsizdir.

Hamidiye Pire'ye gidiyor

İzmir 30— Mektep gemisi olan Hamidiye kruvazörümüz dün Mersin'den buraya geldi. Hamidiye İzmir'den Pire limanına gidecektir.

Yarın çıkıyor

Mizah ilâvemiz

Eğlenceli yazılar, fıkralar, karikatürler, renkli resimler ve saire ile

Bedavadır

Müvezzilerinizden arayınız

GÜNÜN AKİSLERİ

Millî intikam

Yazı dilinin ana dilinden uzaklaşması, devletin milletten uzaklaşmasıdır. Saltanat Türkiye'sinde, her şey gibi edebiyat ta saraya mahsustu ve ne saray halkın sesini tanıyordu, ne de halk sarayın sesini!

Osmanlı diyarında, devletin şairi ayrı idi, milletin şairi gene ayrı... Biri altın nakışlı tavanların altında ve somaki sütunların arasında, Arabistan çöllerini, İran yaylalarını ürperten bir kervan ahengile kasideler terennüm ederken, öteyanda saz şairleri, kekik ve rezene kokulu dağlarda, kayalardan fışkıran kaynak başlarında iki ince telden bütün bir milletin kalbini ürpertecek sıcak sesler çıkarıyorlardı!

Dillerin ayrılması, kalplerin ayrılması demektir. Bunun için, Türk dilini yıkanlar, millet kalbinde devlet sevgisini yıkıyorlardı.

Meşrutiyet ilân edildiği zaman, devletle millet, bir lisan harabesi ortasında, biribirine uzaktan baka kaldılar.

Şimdi, bu harabeyi bir çiçek bahçesi yapmak için devletle milleti elele vermiş görüyoruz: Âlim, şair, meb'us, vekil, muallim, muharrir, köylü, kadın, erkek... Ve hepsinin başında Gazi!

Türk milleti ve Türk devleti, Türk dilini yıkan sarayda Türk dilini yapıyorlar...

Bu tesadüf, bir millî intikamdır!

YUSUF ZIYA

Bir gemi ile bir tahtelbahir çarpıştı

Kopenhag 1 (A.A.) — Bir Danimarka vapuru, Fenlândiya körfezinde bir Sovyet tahtelbahrile musademe etmiştir. Tahtelbahrin batmış olduğu zannediliyor.

Baba oğul yandılar

Biga'nın Kavaklı mevkiinde oturan demirci Kadir ustanın evinde yangın çıkmış, karısı güç hal kurtarılmış, fakat Kadir usta ile bir çocuğu yanarak ölmüştür.

Bursa Ağırceza Reisliği

Bursa 27 (Hu. Mu.) — Temyiz mahkemesi azalığına tayin olunan şehrimiz Ağırceza reisi Saim Beyin yerine Trabzon Ağırceza Reisi İlhami Bey tayin olunmuştur. İlhami Bey şehrimize gelmiş ve yeni vazifesine başlamıştır.

KARİLERİMİZE KOLAYLIK:

Aylık abone

Hususile vilâyetlerdeki bir çok karilerimiz gazetelerini muntazaman kendi adreslerine alabilmek için bizden bazı kolaylıklar istemektedirler. Bu aziz karilerin arzularını yerine getirmek üzere Cumhuriyet için aylık abone usulü ittihaz etmeğe karar verdik. Aylık abone bedeli yalnız

150 kuruş...

tan ibarettir ve tabiî peşin olarak gönderilmesi lâzımdır.

Bu usul idarece fazla mesaiyi icap eden külfetli bir meşgale olduğu için abonelerinin inkıtaa uğramamasını istiyen karilerimizin paralarını idareye vaktinde yetişecek vechile döndermekte devam etmeleri iktiza edecektir.

BÜYÜK HİKÂYE: 9

Sinema Delisi Kız

SERVER BEDİ

Annem sesini çıkarmadı ve yüzüme ikisi de fena fena bakarak gittiler.

Ertesi gün Andre Roan'la saat üçte buluşacaktık. Pakize bana birde geldi. Geceki vak'ayı ona anlattım.

— Kızım, dedi, sahiden sen timarhanelik olmağa başladın. Nedir bu halin?

— Bırak Allahını seversen... Şimdi izin koparmak güçleşti. Sinema diyemem, doğrusunu da söyliyemem, bir kolayını bulsana...

— Sen bırak bana. Ben anneni kandırırım.

Kandırmak deyince Pakize bire birdir. Allem etti, kallem etti, annemden izni kopardı, beraberce iki buçuğa doğru bahçeye gittik. Ona Andre Roan'la hangi noktada buluşacağımızı gösterdim:

— Sen şu sırada otursun. Biz senin önünde dolaşırız. Onu iyice görürsün.

Saat üçe yaklaşırken bizi bir arada görüp te tanıştığımızı anlamasın diye Pakize'den ayrıldım, başka bir sırada oturdum. Arada bir bakışıp gülüşüyorduk.

Tam saat üçte Andre geldi. Griler giyinmişti. Pakize'nin oturduğu sıranın önünden geçerek ağır ağır yürüdük.

— Filmin mevzuu hazır, dedi, senaryo Paris'ten bu sabah geldi. Rejisörle de konuştum ve sizden bahsettim. Fakat, haberiniz olsun, ona küçük bir yalan da söyledim: Burada Konservatuvarda okuduğunuzu ve tiyatrodan anladığınızı...

— A... diye bağırdım; eyvahlar olsun, bizde Konservatuvarın yalnız musiki kısmı vardır, tiyatro kısmı yoktur ki...

Andre Roan güldü:

— Ben bunu düşünmedim değil, fakat bizim rejisör ne bilecek? Bakın ben de bilmiyordum.

Rahat bir nefes aldım:

— O da var, dedim, fakat provalarda benim acemi olduğumu görürse?

— Ben bunu da düşündüm. Sizi rejisöre tanıtmadan evvel ayrıca bir prova yaparız.

— Prova mı? Nerede? Nasıl?

— Muvakkat bir zaman için mobilyalı küçük bir apartıman buldum. Bizi orada kimse görmez, çalışırız.

Düşünmeğe başladım. Yalnız bir apartımanda Andre Roan'la başbaşa çalışmak! Bu kadar da elâleme emniyet olur mu? Sinema artisti olayım derken...

Andre bu tereddüdümü anlıyarak dedi ki:

— Sizin istikbalinizi, şerefinizi ve saadetinizi düşünmüyorum sanmayınız. Benden bir fenalık beklemezsiniz değil mi?

— Hayır... Onun için değil... Fakat...

— Sizi kesmem, yemem...

Bir Avrupa'lının beni eski Türk kızları gibi müteassıp zannetmesini de istemiyordum. Hem ben kendi ahlâkıma güvendikten sonra ne mahzuru var?

— Peki... diye mırıldandım.

— Vakit te biraz dar. Bir haftaya kadar filim çevrilmeğe başlıyacak. Provaları hemen yapalım. Şimdi bir otomobile atlar, gideriz.

Bahçeden çıkarken Pakize'ye gözlerimle veda ettim.

Apartıman Cihangir taraflarında idi. Yolda bir kaç defa korku ve tereddüt geçirdim. Fakat Andre Roan beni düşüncelerimle başbaşa bırakmamak için bir düzüye lâf söylüyordu.

Apartımana girince Andre bir deste kâğıt çıkardı:

— İşte senaryo bu, dedi. Bakınız, bunlar tablo numaraları. Filimlerde birbiri arkasına tablolar değişmez mi? İşte her numarada tablonun dekoru, manzarası, yazısı, sözleri, ruhları hakkında izahat var. Bakınız birinci tabloda, yani filim başlayınca Ayşe ile Pol, yani siz ve ben bir otomobilin içindeyiz. Siz başınızı benim göğsüme dayamış, uyuyorsunuz. Adeta kucağımda gibisiniz. Ben size muhabbetle bakıyorum ve saçlarınızı kokluyorum. Sonra ikinci tablo otomobilin arkasını gösteriyor. Orada, kıyafeti şüpheli bir adam, bir serseri var. Otomobilin arkasına takılmış ve küçük pencereden içeriye bakıyor.

— Eserin asıl mevzuu nedir? Şimdiden merak etmeğe başladım. Bu serseri Ayşe ile Pol'a bir fenalık yapacak mı?

— Yapacak. Bunlar şoförle ortak. Bir uçurumun kenarında ikisi de otomobilden atlıyacaklar, otomobil uçuruma yuvarlanacak, benzin deposu alev alacak, köylüler koşacaklar, sizi ve beni alevler arasından kurtaracaklar.

— Peki, bu serserilere biz ne fenalık yaptık? Niçin bunu yapıyorlar?

— Benim bir rakibim var. Sizi seviyor. Zengin bir adam. Siz ona beni tercih ediyorsunuz. İkimizden de intikam almak için para ile adam tutuyor, bizi bir otomobil kazasında öldürmek istiyor.

— Ölüyor muyuz?

— Hayır.

— Peki bu Ayşe ile Pol nerede tanışıyorlar, nasıl sevişiyorlar?

— Pol Piyer Loti'nin kitaplarına meftun bir genç.

Kimdi bu Piyer Loti? İsmini işitmişliğim vardı ama kim olduğunu bilmiyordum. Piyer Loti, Piyer Loti...

Mabadi var

Hikâye:

Beyaz eldivenli kedi

Bir kütüphanenin camekânı önünde durmuş, allı yeşilli, morlu tirşeli, renk renk kapaklar, resimlerle süslü yeni çıkmış çocuk kitaplarına bakıyordum. Biri koluma girdi; döndüm, bir arkadaşım gülerek bana bakıyor:

— Bu ne dalgınlık! Yoksa, çocuklar için peri masalları yazmağı mı tasarlıyorsun?

— Eşek derisi, Çizmeli kedi gibi çocuk masallarını gördüm de, çocukluğumun hatıraları uyandı.

Arkadaşım, kolumdan çekti:

— Sana, «beyaz eldivenli kedi» nin hikâyesini anlatayım; ister misin?

— Beyaz eldivenli kedi mi? Anlat, Allah aşkına!

Arkadaşım, gözleri parlıya parlıya anlatmağa başladı:

— Sayfiye için Kadıköy'üne gitmeği düşündüm. Orada ucuz pansiyonlar vardır, vapurlar da sık sık işliyor. Bir iki ay hava değiştirmiş olurum! dedim. Hemen tatbik ettim. Mühürdar taraflarında temiz bir pansiyon buldum, yerleştim. İlk günler, yerimi yadırgamadım değil... Beyoğlu'ndaki pansiyonumla Kadıköy'ündeki pansiyonum arasında bir fark vardı. Kadıköy'ündeki odamın balkonunda denizi görüyordum. Yoksa, sıcak ayni sıcak, ayni tahtakurusu, pire, sivrisinek, karasinek mücadelesi... Ayak satıcılarının gebeye çocuğunu düşürten, beşikte uyuyan yavruya havale illeti getirmeğe sebep olan, ağır hastalara vakitsiz son nefeslerini verdirten naralar, hüngürtüler, cıyak cıyak bağırmalar, avazlar... Haftasına kalmadan pişman oldum. Fakat Kadıköy'ünde kalmak, benim için bir izzeti nefis mes'elesi idi. Beyoğlu'ndaki pansiyon sahibelerim: Orada yapamazsınız! Bir kaç gün sonra döner gelirsiniz! diyorlardı. Kendimle alay ettirmemek için dişimi sıkıyor, sabrediyordum... Akşamları, güneş çekildikten sonra yarım saat, üç çeyrek kadar balkon safası, hiç te fena olmuyordu. Hele bir iki tek te çakacak oldum mu keyfim tamamdı!.. Bir akşam, iskemleyi balkona attım, oturdum. Çok geçmedi, dizlerimde yumuşak bir sıcaklık hissettim. Baktım, mini mini bir kedi yavrusu... Fakat ne kedi yavrusu bilsen? Ben, daha bu yaşa geldim, böylesini görmedim. Burnunun sağ tarafı siyah, sol tarafı kınalı kırmızı... Gözler, yeşille penbe menevişli... Ne yalan söyliyeyim, evvelâ korktum. Dokunamadım... Kâfir öyle de cana yakın bakıyor ki... Avuçlarımın içine aldım, tortop edip seviyordum. Karnının tüyleri kalem gibi incecik beyazdı.... Kulakları, başı, sırtı parça parça karışık kınalı kırmızı ile siyahtı... Bazı kübik resimleri pek andırıyordu... Lâkin omuz başlarından, sağrısından itibaren tüyler birden tamamile siyahlaşıyordu. Bu siyah ufacık ayakların uçlarını nasıl tahmin edersin? Dört ayağın pençesi de eldiven giydirilmiş gibi bembeyaz!.. Bupun anadan doğma aristokrat kedi olduğu muhakkaktı. Şıklık anketinde onun ihmal edilmiş olması çok büyük hatadır doğrusu. Beyaz eldivenli kediyi, öpüyor, seviyor, okşuyordum. Dalmışım! Bu dalgınlığım arasında bir çığlık duydum:

— Kedim!

Kedi elimde yerimden bir sıçradım ki sorma... Yan balkondan açık kumral ipek saçlı, gözleri kır minesi renginde, ateşî al blüzlü, enli parlak kemerli, tüy gibi bir genç kız bakıyordu. Ben, kim bilir, ne kadar alıklaşmış olacağım ki, kendini tutamadı, bir kahkaha attı... Ben, büsbütün afallaştım. Ellerim gevşeyiverdi. Genç kız topuklarını balkonun çinkosuna vurarak bağırdı:

— Kedimi düşürmeyin!

Kediyi bağrıma bastım. Daha gülünç olmuş olacağım! Genç kız, müthiş; sürekli bir kahkaha daha kopardı ve bu kahkahanın arkası gelmiyordu. Gülüyor, gülüyor, katılacak gibi oluyordu!.. Penbe dudaklı aydınlık ağzını açarak, temiz beyaz dişlerini göstere göstere öyle bir gülüşü vardı ki ben karşısında erim erim eriyordum. Nasıl olmuştu da bugüne kadar ben bu genç kızı görmemiştim!.. Kendi kendime şaşıyordum... Nihayet kedi kucağımda, aşağıya indim, sokağa çıktım. O da, sokak kapısının önüne çıkmıştı. Size zahmet oldu! Teşekkür ederim, dedi! Dedi amma, hâlâ gülüyordu. Kediyi tutacak halde değildi. Onun sükûnet bulmasını bekledim!..

— Sonra?

— Bir hafta sonra nişanlandık.

Cebinden bir fotoğraf çıkararak gösterdi. Resme ağzım açık baka kalmışım:

— Azizim, o kedi her halde tekin değil... Hem sen bu resmi herkese gösterme... Çünkü bu, hakikaten peri hikâyesi... Sonra belki tılsım bozulur!

M. Y.

İstanbul Borsası kapanış fiatları 29-9-932

NUKUT

	Alış	Satış
Londra	730	736
New - York	213	213
Paris	168	171
Milano	215	218
Brüksel	114	117
Atina	26	27
Cenevre	813	820
Sofya	26	27,50
Amsterdam	83	85
Prag	120	124
Viyana	26	28
Madrit	15	17
Budapeşte	30	32
Berlin	49	50
Varşova	22	24
Bükreş	24	25
Belgrat	65	68
Moskova	—	—
Yokohama	50	55
Altı	920	921
Mecidiye	37,50	38
Banknot	237	239

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	731,75	731,50
New-York	0,472319	0,473
Paris	12,06	12,06
Milano	9,219	9,225
Brüksel	3,4069	3,405
Atina	27,15	27,25
Cenevre	2,451	2,4507
Sofya	66,055	65,97
Amsterdam	1,1762	1,1768
Prag	15,95	15,945
Viyana	4,—	3,999
Madrit	5,7779	5,78
Berlin	1,9856	1,987
Varşova	4,218	4,22
Budapeşte	3,6445	3,6572
Bükreş	79,61	79,98
Belgrat	32,515	32,4025
Yokohama	1,9472	1,9472
Moskova	1089,—	1089,—

ESHAM

	Açılış	Kapanış
İş Bankası		
A. Şimendiferi	21.85	21.85
Tramvay		
Terkos		
Balya		

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
İstikrazı Dahili	—	—
Şark şimendiferi	5,—	5,—
Düyunu Muv.	60,—	59.50
Gümrük		
Saydı Mahi		
Bağdat		
Askeriye		

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Elektrik Şirketi		
Tramvay »		
Tünel »		
Rıhtım »		
Anadolu (1)	33,65	33,55
Anadolu (2)	33,65	33,55
Anadolu (3)		
A. Mümessil	35,85	36

Matbuat kongresi

İstanbul Matbuat Cemiyeti kâtibi umumiliğinden:

İstanbul Matbuat Cemiyeti senelik kongresi 6 teşrinievvel 932 perşembe günü toplanacağından o gün azanın saat 13 buçukta cemiyetin Ankara caddesindeki merkez binasını teşrif buyurmaları.

Ragıp Şevki

Beni Yakan Bir Ateş Var!..

Mevsimin en güzel hikâyeleri

Pek yakında çıkacak

Şafak Kütüphanesi

ARTİSTİK

sineması; büyük SUVARE DÖ GALA olarak ilk italyanca sözlü ve şarkılı

KADIN PEŞİNDE

filmini takdim edecektir.

Bir tavsiye

GLORYA'da

RAMON NOVRRO ve SUZY VERNON'u

ÂŞIK RAHİBE

(Seville'li Şarkıcı)

filminde görünüz. Hiç müteessif olmıyacaksınız.

Her seansta "GLORYA CAZ„ Hakikî bir zaferdir.

Üsküdar Hâle sinemasında

ASLANLI KIZ

Mümessili: Cina Manes ve Gabriel Gabrio.

Hali hazır FOX

Dünya havadisleri gelecek proğram Cennet yolu.

İktisat:

Yeni takas usulünü tesbit eden talimatname

Tütün, halı, tiftik ihracatı mukabilinde neler, nasıl ithal edilecek?

13344 numaralı kararnamenin 3 üncü maddesinin tatbikına müteallik talimatname neşredilmiştir: Talimatname şudur:

1— 13344 numaralı kararnamenin 3 üncü maddesinin verdiği salâhiyete istinaden halı, tiftik, gül yağı, palamut ve hulâsası, kereste, travers ve tütünün (930 senesi veya andan evvelki seneler mahsulü olmak şarttır). İhracı mukabilinde işbu talimatnamenin hükümleri dairesinde ithalât yapılmasına İktisat Vekâletince müsaade edilmitşir:

2— Birinci madde zikredilen emtianın ihracı mukabilinde:

Evvelâ:

13344 numaralı kararnameye merbut kontenjan listelerinde tarife numaraları münderiç bulunan eşyadan kontenjan miktarile mukayyet olmaksızın ithalât yapılır.

Saniyen:

Kontenjan listelerinde zikredilmiyen tarife numaralarının ihtiva ettiği ithali menedilmiş olan eşyadan ithalât yapabilmek için 13344 numaralı kararnamenin 3 üncü maddesi veçhile evvel emirde İktisat Vekâletinin müsaadei mahsusası alınmak lâzımdır. Bu maksatla İktisat Vekâletine müracaatte esas olmak üzere yapılacak ihracat kıymetinin 50,000 liradan dun olmaması şarttır.

3— İşbu talimatnameye tevfikan mukabilinde gerek kontenjan listelerinde tarife numaraları münderiç bulunan emtia miktarile mukayyet olmaksızın ve gerek ithali memnu ikinci madde veçhile İktisat Vekâletinden müsaadei mahsusa alınmış olarak ithalât yapmak maksadile vaki olacak ihracat ancak İstanbul, İzmir, Antalya, Mersin, Samsun ve Trabzon limanlarından yapılmak lâzımdır.

4— Mezkûr mıntakalar Odalarında ihraç edilecek malların muayenesile cins, miktar ve kıymetlerinin tetkiki ve bilâhara bu ihracat mukabilinde yapılacak ithalâta dahi fatura ve konişmento gibi vesaik üzerinde tetkikat icrası ve her tacirin ihracat ve ithalâtına müteallik karşılıklı kayıt ve hesabının tutulması vazifelerini ifa etmek üzere mıntıka Ticaret ve İktisat Müdürü ve Oda umumî kâtip veya başkâtibi ve Ticaret Borsası komiserile idare heyetleri ve bulunmıyan mahallerde Oda meclisleri azası mahallinde izam olunacak iki zattan mürekkep tetkik heyetleri teşkil edilecektir. Bu heyetlerin icap eden memurları, müdiriyetler ve odalarca temin edilecektir.

5— Üçüncü madde veçhile mal ihraç etmek istiyenler, ihraç edecekleri malın cinsini, miktarını, kıymetini, ihraca amade olarak bulunduğu yeri, marka ve numaralarını gösterir bir mektup ile mezkûr maddede zikredilen mahallerdeki Ticaret ve Sanayi Odalarına müracaat ederler, odalarca bu müracaatler, evvel emirde 4 üncü maddede gösterilen tetkik heyetlerine tevdi olunur.

6— Berveçhi bala vuku bulan müracaatler üzerine tetkik heyeti tarafından mütehassıs eksper refakatile malın bulunduğu mahalde muayenesi ve temhiri icra olunarak bu hususta tanzim edilen rapor, Oda reisliğine verilir ve malın cins ve miktarını ve mahallî piyasaya göre fob kıymetlerini müheyyin şehadetnamesi tanzim olunarak bir nüshası Odada hıfz ve diğer iki nüshası, malın ihraç edileceği gümrük idaresine tezkere ile gönderilir. Ve idare heyetinin veya meclisin içtimaında tasvip ve tasdikına arzolunur.

7— Tacir, malını sevk ve ihraç ederken, gümrük idaresine vereceği ihracat beyannamesine bu malın ihracı mukabilinde ithalât yapılmak üzere sevk ve ihraç edildiğini dahi derç ve tahrir eyliyecek ve mezkûr mala Odaca mevzu mühürler, gümrük idaresince kontrol edilmekle beraber odalardan gönderilmiş olan 2 nüsha şehadetname zahrına bu kontrolun yapıldığı ve mezkûr malın bilfiil sevk ve ihraç edilmiş olduğu tahrir ve tasdik olunacak ve bu iki nüsha şehadetnameden biri Odaya tezkere ile iade olunarak diğeri, gümrükte hıfzedilecektir.

8— Bu suretle ihracat mukabili yapılacak ithalâtta, tacir gümrüğe vereceği ithalât beyannamesine işbu ithalin ihraç mukabili olduğunu derç ve tasrih edecek ve böyle tasrihatı havi bulunan ithal beyannameleri ve buna rapten mezkûr ithalâta ait orijinal fatura ve menşe şehadetnameleri ve diğer vesaik gümrük idareleri tarafından mukabil ihraç şehadetnamesini vermiş olan ticaret ve sanayi Odasına ithalâtın gümrük muamelesinin intacından evvel gönderilecek ve Oda nezdinde müteşekkil tetkik heyeti tarafından ithalâtın cins ve miktar ve kıymeti, vesaik üzerinde tetkik olunacaktır. Mezkûr heyet, şayani dikkat gördüğü kıymet fakları hakkında mütemmim vesaik talep eder ve neticei tetkikatını ithalât beyannamesi zirine derç ve tahrir eyler. Ve tacirin karşılıklı hesabına kaydeder.

Mezkûr beyanname, Oda tarafından tezkere ile gümrüğe iade olunur.

9— Odadan iade olunacak ithal beyannamesi üzerine gümrükçe muamele vergisine matrah ittihaz edilecek kıymete nazaran ancak evvelce Odadan gönderilen ihraca müteallik şehadetnamede münderiç ihraç kıymetine tekabül eden miktarının ithaline müsaade edilir. Ve müsaade edilen miktarın bilfiil ithal edildiği hakkında Odaya tezkere ile malûmat verilir ve Oda da mezkûr ithalât ve ihracatın karşılıklı hesabı kapatılır.

10— İhraç ve ithal muamelelerinin ayrı ayrı tacirler tarafından yapılması da caizdir. Bu takdirde ithal eden tacirin gömrüğe verdiği ithalât beyannamesine ihraç eden tacirin bu hususa muvafakat ettiğini yazacak ve muvafakat mektubunu raptedecektir. Ancak, bu ithalâtçı muvafakat mektubile iktisap edeceği ithal hakkını başkasına devredemez.

11— İhraç ve ithal muamelelerinin ayrı ayrı gömrüklerden yapılması caizdir. Bu takdirde ithal beyannamesini alan, gümrük ihraç muamelesini yapmış bulunan Odaya mezkûr beyannameyi gönderecek ve müteakip muamelât, 8 ve 9 uncu maddeler veçhile ikmal olunacaktır.

12— İhracat mukabili yapılacak ithalâtın, ihracın vukuu tarihinden itibaren 15 şubat 1933 akşamına kadar yapılması şarttır. Bu müddetin mürurile mürtefi olur.

13— İşbu talimatname ahkâmı dairesinde yapılacak ithalât için döviz verilmiyecek ve bu cihet ithalâta müteallik vesaik üzerinde damga vazi suretile gösterilecektir.

14— Takas edilmiş olan beyannamelerden ancak, 15 şubat 933 akşamına kadar istifade olunabilecektir.

15— Bu talimatname 1 teşrinievvel 1932 tarihinden itibaren tatbik olunacaktır.

İzmir'de üzüm ve incir piyasası

İzmir 1 (Hususî) — Mevsim başlangıcından 29 eylûle kadar İzmir borsasında 25,128,000 kilo üzüm, 7,425,000 kilo incir satılmıştır. Üzüm fiatı asgarî 8, azamî 36, incir fiatı asgarî 5, azamî 25 kuruştur.

İktisat Vekili Celâl B. in tetkikatı

Vekil B. bugün fabrikaları gezecek

(Birinci sahifeden mabaat)

rek orada toplanan İş Bankası içtimaına riyaset etmiştir.

Celâl Bey bugün de Beykoz deri, Bakırköy bez ve Feshane mensucat fabrikalarını gezecektir. Müşarunileyh burada bir hafta tetkikatına devam edecektir. Yeni kararnamelerin piyasadaki tesirlerine dair hazırlanmasını istediği raporları alâkadarlar ikmal etmek üzeredir.

Limoncuların bir mürcaati

Limon tacirleri dün İktisat Vekili Celâl Beye müracaat ederek bu defaki kontenjana ithal edilen limon miktarının ihtiyaca kâfi olmadığını, limonun ithali serbest bırakılırsa şimdiki halde istihsal piyasalarında limon fiatları pek ucuz olduğundan harice fazla döviz çıkmıyacağını, kontenjan suretile getirilen malların mavnalarda çürüdüğünü anlatmışlardır. Filhakika limon fiatları son günlerde üç kuruşa çıkmıştır. Serbest bırakılırsa bir kuruşa inebileceğini alâkadarlar temin etmektedirler.

14 kişi kumar oynarken yakalandılar

Galata'da sabıkalı Bekir'in idaresindeki kahvede ötedenberi kumar oynanmakta olduğu haber alınarak tarassuda başlanmış ve evvelki gece bir araştırma yapılmıştır. Bu araştırma neticesinde Ekrem, Ahmet, Mehmet, İsmail, Sabri, Mişon, Nizamettin, Hayrettin, Hulûsi, Şükrü, Mehmet, Mustafa ve Ali isminde on üç erkekle Leman isminde bir kadının kumar oynadıkları ve esrar içtikleri görülmüştür. Hepsi birden yakalanmış; kumar ve esrar âletleri müsadere edilmiştir.

POLİSTE

Semplon ekspreste Bir kaçakçılık...

1000 Türk altını kaçırılırken yakalandı, bir memur tevkif edildi

Cuma günü akşamı Balkan Semplon ekspresile Avrupa'a kaçırılmak istenilen 1000 Türk altını yakalanmıştır.

Hâdise şu şekilde cereyan etmiştir:

Ekspresin hareketinden bir kaç saat evvel, yataklı vagon şirketi müstahdemlerinden, Fransız yataklı vagonu şef dö treni Marsel Pillo.nun müteredditi bir vaziyette dolaşması ve sık sık kompartımana girip çıkması zabıta memurları üzerinde bir şüphe uyandırmıştır. Bunun üzerine ekspreste 2 saat devam eden umumî bir taharriyata başlanmış, Marsel Pillo'nun üzerinde ve yattığı vagonda 1000 Türk altını bulunmuştur.

Kaçak paralar Şark demiryolları şirketi tarafından hükûmete teslim edilmiştir.

Fransız tebaasından olan Marsel Pillo nezaret altına alınarak hakkında tahkikata başlnamıştır. Bu taharriyat yüzünden Avrupa ekspresi iki saat teahhurla harekete mecbur olduğu gibi bu müddet zarfında banliyö hattı trenleri de işliyememişlerdir.

Yeni eserler:

Holivut albümü

Memleketimizin yegâne sinema mecmuası olan Holivut'un büyük kıt'ada «10» sahifelik albümü intişar etmiştir.

ETUAL SİNEMASI

Bu hafta muazzam program; iki büyük filim birden

Meşhur Mlle. NiTUŞ Operetinin

FRANSIZCA KOPYESİ Mümessilleri: Komik REMU ve JANİ MARES

ve

Almanca kopyesi Mümessilleri ANNY ONDRA, CEORG ALEXANDRE

Matine ve suvare lerde ayni biletle iki filim de görülecektir.

RADYO

Bu akşamki program

ANKARA:

12,30 plâk neşriyatı (13,30 a kadar devam edecektir) - 18 orkestra konseri - 19 alaturka musiki (program 20 de biter).

İSTANBUL:

14 Dolmabahçe'deki Dil Kurultayı içtimaının nakli - 18 orkestra konseri - 19,30 Bedayii musikiye heyeti - 21 gramofonla bir opera (22 ye kadar).

VARŞOVA:

17,30 gramofon - 18,05 şarkı ve orkestra konseri: (*Dvorak'ın Meyerbeer'in, Flotow'un, Wagner'in* eserleri) - 19 yarınki program - 19,05 hafif musiki - 20 muhtelif - 21,05 Viyana'dan nakil: (Bestekâr *Schubert'in* eserlerinden şarkılar) - 23,15 dans musikisi.

ROMA:

18,35 şarkı ve orkestra - 21,50 (*Cin - Cin - la*) operet - sonra: Musahabe, havadisler.

BUDAPEŞTE:

17,35 tsigan musikisi - 18,35 orkestra konseri - 19,50 konferans - 21,05 Viyana'dakı konserin nakli - 23,15 havadisler ve tsigan musikisi.

VİYANA:

18,05 konser - 18,55 salon musikisi - 19,55 konferans - 20,20 konferans - 20,50 konferans - 21,05 *Schubert'in* şarkıları - 21,45 Viyana melodileri - 23,15 havadisler - 23,30 dans musikisi.

BRÜKSEL I (Franz):

19,05 konser - 19,35 skeç - 19,55 gramofon - 21,05 bir piyesten parçalar - 21,50 skeç - 22,05 Fransa, İtalya, İspanya, Çin, İngiltere, Amerika ve Rusya'nın halk havaları - 23,05 havadisler - 23,15 orkestra.

MOSKOVA (WZSPS):

19,35 konser - 21,05 edebiyat saati - 22,05 ingilizce konferans - 23 Kızıl meydandan nakil - 23,05 İsveç lisanile bir konferans.

Askerlik davetleri

Askerlik Dairesi Riyasetinden:

1 — Aşağıda tevellütleri gösterilen efrat ile 1927 numaralı kanunla kısa hizmet hakları refedilen orta mektep ve muadili mezunları bu celpte sevkedileceklerdinden hemen Askerlik Şubelerine müracaatleri.

2 — Bedeli nakti verecek efradın müretteplerine göre içtima günü tayin edilmiş olduğundan bu kabil efradın da nihayet 8/10/932 akşamına kadar şubelerine müracaatleri ilân olunur.

Piyade: 324, 325 ve daha evvelki tevellütlerin bakayaları.

İki senelik sınıflar: 324, 325, 326 ve evvelki tevellütlerin bakayaları.

Jandarma ve deniz: 325, 326, 327 ve evvelki tevellütlerin bakayaları.

Müddeiumumiliğe davet

Serik müstentiği Mustafa Kemal Beyin serian İstanbul Müddeiumumiliğine müracaati bildirilmektedir.

Üsküdar Kız San'at mektebinin akşam kısmı açılıyor

Üsküdar Kız San'at mektebi müdürlüğünden:

Mektebimiz akşam kısmında 1/10/932 tarihinden itibaren tedrisata başlanmıştır.

GİZLİ MAHKEME

İSTANBUL BELEDİYESİ DARÜLBEDAYİ TEMSİLLERİ

1 inci teşrin cumartesi akşamı Saat 21,30 da

YEDİ KÖYÜN ZEYNEBİ

Yazan: Hauhtmann

Nakleden: Seniha Bedri Hanım

HALK GECESİ

Şehrimizin bütün sinema meraklıları

Bu hafta MELEK sinemasında

LUPE VELEZ ve LAWRENS TİBET tarafından temsil edilen

ADALAR ŞARKISI

filmini takdir ile görüyorlar

Filme ilâve: Paramount havadis gazetesi

GLORYA'da

MARGELLE CHANTAL - CHARLES VANEL ve GABRİEL GABRİO'nun temsili muhteşemleri

KANUN NAMINA

filmini görmiyecek hiç bir kimse kalmıyacaktır.

Sebebi

Yarın akşam ELHAMRA sinemasında

Mevsimin ilk büyük sinema müsameresi:

LiLiAN HARVEY - HENRY GARAT

tarafından ibda edilen

CENNET KUŞU

Fransızca büyük U. F. A. operet

DİKKAT: Mevkilerinizi evvelden tedarik ediniz.

ASRÎ SİNEMA

BUSTER KEATON

ve eshhar CONCHİTA MONTENEGRO'nun temsili

MELEK HARBE GİDİYOR

filmi ile kahkaha haftası

KADIN MODA

Beden terbiyesi

Odada yapılacak jimnastikler

Sonbahar geldi, kış yaklaştı. Dışarıda fazla gezemiyeceksiniz. Ev, peki büsbütün hareketsiz mi kalacaksınız. Hayır, odanızda mükemmel beden hareketleri yapabilirsiniz.

Bunun için evvelâ bir program tanzim etmelisiniz. Sabahleyin ve akşamları o hareketlere devam etmelisiniz.

Faraza kolları açma, ayakları oynatma, nefes alma, nefes verme hareketleri bu hususta birinci safta gelirler.

Sonra arka üstü yatınız, ayaklarınızın birini indirip, birini kaldırınız. Yerinizde doğrulunuz, bu sefer kollarınızı ayni şekilde oynatınız.

Eğer aşağıdaki kiracınızla anlaşmış iseniz beş dakika da jimnastik adım odada dolaşınız.

Bundan sonra bütün vücudünüzü baştan aşağı masaj yapıp bir ılık banyo alınız. Bütün bu işler yarım saat içinde olup bitecek işler... Demek hergün yarım saatlik bir uğraşma ile ebedî gençliğinizi temin edebilirsiniz.

Yeknesak hareketlerden bıkıp usanmamanız ve bu suretle canımızın sıkılmaması için evde bir gramofon varsa jimnastik hareketlerine uyacak bir plâk satın alınız ve hareketlerinizi ona göre uydurarak yapınız. Bazı hariç istasyonlar sabahları jimnastik için hususî havalar çalınmaktadır.

Radyonuz var ise bunları alabilirsiniz. Bu münasebetle bizim radyomuzun da böyle faydalı teşebbüslerde bulunmasını temenni ederiz.

Kısa ve uzun etek modası

Bu sene tayyörlerde hem kısa, hem de uzun ceket modadır. Şimdi tayyörlerin tam mevsimi olduğuna göre biz de bunlardan size nümuneler koyuyoruz.

Soldan sıra ile:

1 — Gri ve siyahtan küçük diyagonal örgülü kumaştan klâsik bir tayyör. Belinde siyah deriden kemer. Bu tayyöre yeni bir şekil veren bilhassa omuzlarındaki parçalardır.

2 — Bu tayyör kısa bolerosu ile sahibini pek ziyade gençleştirmektedir. Beyaz benekli krepdöşinden eşarpının yakanın geniş iliklerinden geçerek sarkması onu gayet orijinal bir hale sokuyor.

3 — Bu tayyör kahve rengi kar yağdılı dradandır. Diğerinin içinden geçip dışarıya çıkan küçük yakası, düğmeli etekliği ve kapaklı kolları şimdiye kadar nadir görülmüş biçimlerdendir.

4 — Koyu kahve rengi kumaştan uzun ceketli bir tayyör. Ceketin kesilişi aşağı yukarı erkek bonjurunu andırmaktadır. Bu kostüm bilhassa dışarıda çalışan hanımlara gündelik elbise olabilir.

Hanımlara el işleri

Şimdi tayyörlerde, elbiselerde bile eşarp moda olduğuna göre cerselerle büsbütün şık ve zarif bir garnitür teşkil etmektedir.

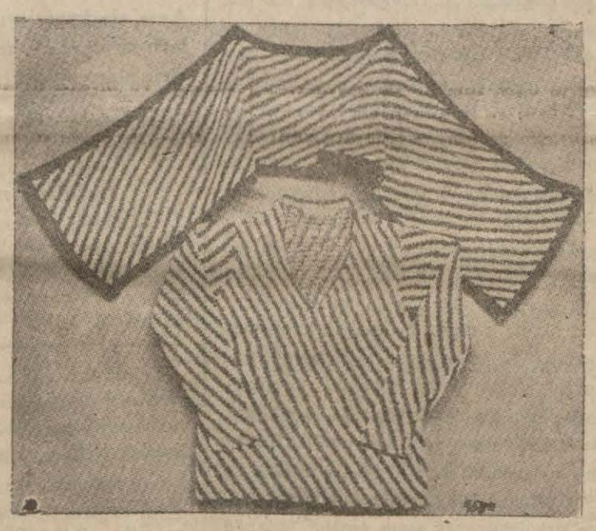

Cerse ve eşarp lâcivert ve beyaz yünden örülür. Her rengin eni 3 örgülük olacaktır. Cersenin bedeninin etekleri ve kol ağızları iki katlıdır. Eşarpın etrafı lâcivert bir kenarla çevriliyor.

Bu cerse ve eşarpı yapmak için 300 gram lâcivert ve 400 gram beyaz yün lâzımdır. Sonbaharın bu bazan ılık ve bazan serin havalarında bu eşarpla, bu cerse çok işinize yarar ve basit bir eteklikle birlikte sizin için çok pratik bir elbise olur.

Sıhhat ve güzellik

El ve ayak tuvaletleri

Hanımlar yüzünüze, gözlerinize, kaşlarınıza fevkalâde itina ediyorsunuz. Hepinizin çehresinden bu belli. Fakat çoğunuz el ve ayaklarınızı ihmal ediyorsunuz. Hiç ümit etmediğim hanımlarda küt tırnaklar, çirkin eller ve nasırlı ayaklara tesadüf ediyoum.

Halbuki biliyorsunuz bir mecliste yüz kadar el de nazari dikkate çarpar.

Yazın plâjlarda, kesik, parçalı ayakkaplarla sayfiyelerde ayaklar meydana çıkıyor. Onun için bu hususta size bazı tavsiyelerde bulunacağız.

Yukarıki resimdeki birinci şekil makinede fazla yazı yazıp parmağı sertleşmiş olan bir hanımın balmumu ile parmaklarını yumuşattığını gösteriyor. Hakikaten balmumu sade bu şekilde değil, başka suretlerle de sertleşmiş parmakları derhal yumuşatır.

İkinci resim sert ve nasırlı elin uğmak ile nasıl güzelleştiğini gösteriyor. Fakat bu neticeyi elde etmek için her akşam ve sabah yirmi dakika son derece kuvvetle parmakları ve eli masaj yapmak lâzımdır.

Alttaki resimde birinci şekil nasıl yürüneceğini gösteriyor. Ayağı tamamile yere yapıştırmak, sonra topuktan itibaren yavaş yavaş kaldırmak ve birden ileriye atmak icap eder. Yerde sürünmek ayağı yorar.

İkinci ve üçüncü şekiller yorulan ayakların nasıl dinlendirileceklerine aittir. Eğer eve dönülüp te ayakkaplar çıkarılmış ise topuklar yere konup ayak uçları havaya doğru kaldırılmalıdır.

Eğer misafirlikte veya diğer bir yerde bulunuluyorsa şekildeki vaziyette serbest, kendi hallerine bırakılmalıdır.

Avrupa'da kadın

Garip bir baş tuvaleti

İtalya'da Musolini her işi, her şeyi bir nizam ve sistem altına aldığı gibi kadın tuvaleti için de muayyen bazı kıyafetler ihdas etmiştir. Meselâ şu gördüğünüz nümune Faşist kadınların bundan sonra yaptıracakları kuvafürdür. Bütün teşkilâta dahil İtalyan hanımları resimdeki Sinyorina Arletti gibi saçlarının uçlarını tepelerinde toplayıp karışık fiyangolarla bağlıyacaklar, şakaklarının üzerindeki kısımları merdiven merdiven kesecekler, kenara da çepçevre fi-nizler yapacaklardır.

Ev ve eşya

Basit kübik döşenmiş odalardan birinin şayani dikkat bir köşesi. Bu odanın ziyası gayet orijinal bir tarzda köşeden geliyor. Küçük ve büyük dolaplar, çamaşır koymağa yarıyacağı gibi yanındaki çekmece ve ilerisindeki yazıhanemsi çıkıntı da evrak, kitap koymağa, okuyup yazmağa hizmet etmek üzere kullanılabilir. Binaenaleyh bu oda küçük apartımanlarda hem yatmak, hem de çalışmak için istimal edilecektir. Ne yaparsınız, şimdi her hususta muktesidane davranmak lâzım.

İzmir'de meraklı Bir dava!

Birbirini tanımıyan iki genç nasıl nikâh olmuş?

İzmir'de Petürke'li Mehmet isminde bir genç, evlenmeğe karar vermiş, güzel bir kızla nişanlanıp nikâh olmak üzere belediye dairesine gitmiş. Tam bu sırada 18 yaşında bir kız gelmiş:

— Sen evlenemezsin, çünkü ben karınım, demiş. Mehmet şaşırmış.

— İyi ama ben seni tanımıyorum, diye itiraz etmiş.

— Ben de seni tanımıyorum ama, karınım...

Bu vaziyet üzerine nikâh memuru Mehmed'in muamelesini yapmaktan istinkâf etmiş. Mehmet te bu kadın aleyhine bir dava açmış.

Kadın mahkeme reisinin suallerine şu cevabı vermiş:

«— Ben bu adamla iki ay evvel Petürke'de köy ihtiyar heyeti huzurunda nikâh oldum.»

Halbuki Mehmet on senedir İzmir'dedir. Bu vaziyet herkesi şaşırtmış, kadın izah etmiş:

— İhtiyar heyeti huzurunda Mehmed'e kardeşi vekil oldu. Eski usul nikâh kıydılar. Beni buraya getirdiler.

Reis Mehmed'e:

— Oğlum, demiş, bu kızcağızı iğfal etmişler, buraya kadar da getirmişler, mademki hem bekârsın, hem de memleketlisiniz, bununla burada evlen!..

Mehmet:

— Aman beyim, diye cevap vermiş, nasıl olur, ben İzmir'li bir kızla nişanlandım, evleneceğiz. Müsaade edin de onunla evleneyim. İsterseniz kendisini size de göstereyim.

Bu sırada samiler arasında bir hareket olmuş, 17 - 18 yaşında, gayet güzel, asrî kıyafetli bir kız hâkimin önüne doğru ilerlemiş ve Mehmet «işte nişanlım» diye takdim etmiş. Muhakeme karara kalmıştır.

Rus heyeti

[Birinci sahifeden mabait]

yapılmaktadır. Mevcut pamuklar tesis edilecek fabrikalar için elverişli değildir. Çünkü bu pamuklar, çok kısa ipliklidir. Kurulacak fabrikalar için uzun iplikli pamuk lâzımdır. Eski usulle yetişen yerli pamuk fidanları ancak 8-10 koza pamuk verdiği halde, asrî usullerle yetiştirilen Amerika pamukları 130-140 koza pamuk vermektedir. Bunun için her şeyden evvel pamuk ziraatini ıslah etmek lâzımdır.

Geçtiğimiz ve dolaştığımız her yerde, vilâyetlerde, kasabalarda, köylerde mahallî hükûmet ve belediye erkânile halk tarafından çok hararetle karşılandık, mesaimiz etrafında büyük bir alâka gördük.

Mersin valisi, Türkiye'nin her tarafını fabrika bacalarile süslenmiş görmek istediğini söyledi. Kayseri valisi bizimle o kadar yakından alâkadar oldu ki otelde bile beraber kaldı. Bütün ağızlarda (fabrika) ve (makine) kelimelerini daima ve sık sık duyuyorduk. Bu; Türk halkının terakki ve medeniyete, asrî sanayie olan sonsuz aşkını çok güzel ifade ediyordu. Türk mühendis arkadaşlarımızla dolaştığımız yerlerde daima kolaylık gördük. Halk, hükûmet mümessillerinin bize karşı gösterdikleri mihmannüvazlıkla yardımla adeta rekabet ediyordu.

Anadolu'yu çok uyanmış gördük. Köyleriniz makinesiz ve sanayi teçhizatından mahrumdur. Memleketinizde asrî ziraat usulleri tatbik edilir ve yavaş yavaş her tarafta fabrikalar kurulursa bundan halk ve hükûmet azamî şekilde fayda görecektir.

Pamuk ve keten zeriyatınız bilhassa terakkiye çok muhtaçtır.

Tetkikatımız neticesinde istihsalâtı gözönünde bulundurarak üç yerde fabrika inşasını münasip gördük. Bu fabrikaların biri Nazilli'de, biri Kayseri'de açılacakır. Nazilli'de açılacak fabrikada renkli iplikler, boyalı iplikten pamuklu mensucat yapılacaktır.

Kayseri'deki fabrikada da kaput bezleri imal olunacatır.

Basma imal edecek olan üçüncü fabrikanın yeri henüz tayin edilmemiştir. Bu fabrikaların makineleri kâmilen Rusya'dan gelecektir.

Bu üç fabrikanın bugünkü istihlâkâta kâfi geleceğini zannediyorum. İleride lüzum hâsıl oldukça başka başka fabrikalar ve tesisat ta vücude getirilecektir.»

Ödemiş'te tetkikat

İzmir 1 (Hususî) — Ödemiş havalisinde Gediz vaziyetini tetkik etmek üzere İzmir'e gelen Türk ve Rus mütehassıslarından M. Janoldeyn ile Şevket Turgut ve Hikmet Beyler bugün Ödemiş'e gittiler Bu havalide bir çuval fabrikası tesisi etrafında tetkikat yapacaklardır.

Lyon'da geçen esrarlı macera

Hikmet Beyin cebindeki senet ne oldu?

Fransız zabıtası ölümün şekli anlaşıldıktan sonra da tahkikatı bırakmadı

Lyon'da öldüğü tahakkuk eden Mahmut Muhtar Paşanın üvey babası Hikmet Beyin ölümü etrafında son gelen Fransız gazeteleri şu malûmatı vermektedirler:

Hikmet Beyin akibeti artık tamamile taayyün etmiştir. Mühim bir mirasa temellük etmek üzere İstanbul'dan Paris'e gitmiş olan Hikmet Bey paytahta 19 mayıstanberi kaybolmuştur. Sabık Türk bahriye zabiti 15 haziranda Bron darüşşifasında ölmüştür. Bu darüşşifa da Lyon şehri yakınındadır. Hikmet Bey darüşşifada beş gün kaldıktan, akıl ve şuurunun muhtel olduğuna hiç şüphe bırakmıyan bir takım delilik arazı gösterdikten sonra ölmüştür.

Müteveffanın Lyon'da bulunduğu müddetçe geçirdiği hayat hakkında elde edilen malûmat şunlardır:

Hikmet Bey Lyon'a, ağlebi ihtimal 26 mayısta vâsıl olmuştur.

Müteveffanın pasaportu, Saint - Barthelmy yokuşunda bir evin penceresinin kenarında, oradan geçen bir zat tarafından 25 mayısta saat (13) e doğru bulunmuştur. Ayni günün akşamı bir polis memuru, Hikmet Beyi Lyon mülhakatından Oullins'te, serseriyane gezerken yakalamıştır.

Serserilik kanunu mucibince tevkif olunan Hikmet Beyin üzerinde beş metelikten başka para çıkmamıştır. Hikmet Bey, Oullins Polis komiserliği dairesine sevkedilmiş, abuk sabuk söz söylemekte bulunduğundan kendisinin mezcup olduğuna hükmolunmuştur. Karnı doyurulduktan ve komiser tarafından 5 frank verildikten sonra serbest bırakılan Hikmet Beye, Türkiye Konsoloshanesine gitmesi tavsiye edilmiştir.

Fakat Hikmet Bey, konsoloshaneye müracaat etmemiş, bir kaç gün daha Oullins'te başıboş gezmiş, yollarda anlaşılmaz sözler, rabıtasız tehditler savurarak dolaşmıştır.

1 haziranda, polis komiseri M. Kolonbani'nin yanına sevkedilen Hikmet Bey tekrar tevkif olunmuş ve hapse sokulmuştur. Haziranın dördüncü günü serserilik suçile Lyon mahkemesine sevkolunan mevkuf, sekiz gün hapis cezasına mahkûm olmuş, hapis cezasını müteakip 9 haziranda serbest bırakılmıştır.

Ayni gün Sainte - Foy - Les - Lyon mevkiinden geçenler sokaklarda «İstanbul, İstanbul» sözlerini söyliyerek serseriyane dolaşan çırılçıplak bir adama raslamışlardır.

Bu zat, Hikmet Beyden başkası değildir.

Mecnun bir defa daha tevkif olunmuş, bu defa, Oullins Polis komiseri, kendisini Türk Konsolosha nesine göndermiştir.

Hikmet Bey orada anlaşılmıyan bir yanlışlık yüzünden, İsmail Paşa atlı bir zat olduğu zannedilerek doktor Bessièrs'in muayenesine tâbi tutulmuştur.

Doktor mecnunu, derhal darüşşifaya göndermek lüzumunu ileri sürmüştür. Hikmet Bey 10 haziranda Bron darüşşifasına İsmail Paşa namile kayıt ve kabul olunmuştur. Hasta beş gün sonra, yani 15 haziranda hâd bir buhran neticesinde burada ölmüştür.

Ölen hastanın Hikmet Bey olduğu ancak 28 eylûl günü anlaşılabilmiştir.

Ölünün teşhisi şu suretle olmuştur:

Emniyeti Umumiye dairesi sabık Türk bahriye zabiti Hikmet Beyin bir resmini darüşşifa memurlarına ibraz etmiştir. Memurlar, bunun ölen İsmail Paşanın resmi olduğunu derhal tanımışlardır. Bu suretle Bron darüşşifasında, ölen zatın Hikmet Bey olduğuna şüphe kalmamıştır. Zavallı deli, bu suretle Bron karyesinin küçük ve sakin mezarlığına üç aydan evvel defnedilmiştir.

Hikmet Beyin akibeti etrafında başlıyan tahkikat ölünün sureti vukuunun anlaşılması ile durmamıştır. Lyon Emniyeti Umumiye müdiriyeti şimdi çok mühim bir noktanın tenviri ile uğraşmaktadır.

Sabık Türk zabitinin İsviçre'ye gitmek üzere 19 mayısta Paris'ten hareket ettiği zaman cebinde büyük bir servet taşıdığı anlaşılmıştır. İsviçre'ye gidemeyip Lyon civarında serseriyane dolaşırken tevkif edildiği zaman, üzerinde yalnız 25 santim bulunmuştur.

Paris Türk Konsolosu, Hikmet Beyin akibetinden kendisini haberdar eden gazetecilere demiştir ki:

«— Hikmet Beyin ölümünden henüz resmen haberdar edilmemiş olmamız şayani hayrettir. Bron'dan gelecek tafsilâtı sabırsızlıkla bekliyoruz. Filhakika Hikmet Beyin ne gibi maceralar neticesinde Lyon'a düşmüş olduğunu öğrenmek meraki caliptir.

Hikmet Bey, damadının mirasından kendine intikal eden mücevheratı Crédit Municipal'e tevdi etmiş olduğunu müş'ir makbuzları hâmildi. Bunları refikasına teslim edecekti. Bu paranın ve evrakın ne olduğu meçhuldür. Şimdi bunun keşfine çalışacağız.»

Türk konsolosu, Hikmet Beyin İstanbul'da bulunan refikasını mes'eleden derhal haberdar edeceğini de sözlerine ilâve etmiştir.

Poli Anna ve Poli Anna'nın Gençliği

Bu eser en cansıkıcı ve üzücü hareketleri neş'elenecek bir hale getirmek için yaratılmıştır.

Poli Anna muhitindeki en betbin ve en neş'esiz insanlara bile nikbinlik ve neş'e aşılıyarak onları mes'ut eden bir kızdır.

Bu kitaplar her aile için en lüzumlu eserlerdir.

(Poli Anna) ve (Poli Anna'nın Gençliği) kitaplar Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi tarafından neşrolunmuştur.

Maarif Vekâleti Talim ve Terbiye dairesi bu iki eseri fevkalâde takdir etmiştir.

Her iki eserin de fiatı 75 ve ikisi 150 kuruşur.

Tevzi mahalleri:

1 — Cağaloğlu'nda (Cumhuriyet müesseseleri).

2 — Ankara caddesinde Kanaat kütüpanesi.

Kütahya Mıntaka birinciliği

Kütahya mıntaka birincisi Gençler Birliği

Kütahya 23 (Hususî) — Bu senelik maçları icra ve ikmal edilmiş, Gençler Birliği kulübü, Türkspor ve Tavşanlı İdman Yurtlarına galip gelerek mıntaka birincisi olmuştur. Sekiz senedenberi birinciliği muhafaza eden bu kulübümüz 7 teşrinievvel 932 de Eskişehir'de icra edilecek grup maçlarına iştirak için hazırlanmağa başlamıştır.

Şehrin methalinde bir kaç sene evvel stat yapılmak üzere bir mahal satın alınmış, fakat tahsisatsızlık yüzünden bir türlü tesisata başlanamamıştı. Memleketin bu ihtiyacını nazari dikkate alan Halkevi bu işe ait lâzım gelen tahsisatı vazetmiş ve merkezi umumiden de beş yüz lira gönderilmiştir. Sahada tesisata başlanılmak üzeredir.

Büyük Dil Kurultayı

Dünkü içtimada beş hatip muhtelif tezleri izah ettiler

[Birinci sahifeden mabait]

nüdür. «Geç olsun da güç olmasın» atalar sözünü «güç olsun da geç olmasın» şekline koyan müteşebbis neslimiz elbette bu büyük inkılâbı da başaracaktır.»

Dilimiz zengindir fakat..

Fuat Bey, dilimizin zenginliğine rağmen hepimizin öz türkçe konuşmadığımızı «bolluk içinde yoksulluk» şeklinde ifade ederek bunun sebeplerini araştırdı:

«— Kök itibarile türkçe her hangi medenî bir dilden daha zengindir. İlk işimiz Türk'ün muhtelif lehçelerinde bulunan kelimeleri bir araya toplamaktır. Bunu yapabilmek için müracaat edeceğimiz iki eşme (memba) vardır: 1 - Yazılı eserler, 2 - halkın can dili.»

Halkın dili tükenmez bir haynaktır

Bütün türkçe, büyük bir kamus yapmak lüzumundan bahseden Fuat Bey, bu kamusun tertibinde faydalı olacak eserlerden bir kısmının isimlerini verdi ve dedi ki:

«— Halkın konuşma dili tükenmez bir varlık kaynağıdır. Yalnız Anadolu halkının ağzından alınacak yüzlerce güzel konuşma sözlerinden başka hesaba, hendeseye, toprak nevilerine, coğrafya şekillerine, nebatata dair ıstılahlar belki bini çok geçer. Köylü ihtiyar nineler ot ve çiçeğe dair neler, neler bilmezler.»

Fuat Bey, bu konferansını verirken eşme (memba), inancık, takı, derlenmek, ek, külekçi, tanık gibi bir çok türkçe kelimeler kullandı. İştikakın nasıl yapılması hakkında bazı mütalealar serdettikten sonra sözlerini:

— Türk'çüler yolunuz açık olsun!

Cümlesile bitirdi ve celse on dakika tatil olundu.

ikinci celse

On dakika istirahatten sonra, ikinci celse, Kurultay ikinci reisi, Marif Vekili Reşit Galip Beyin riyasetinde açıldı.

Reşit Galip Bey:

— Söz sırası Abdullah Battal Beyindir, dedi. Ve Ankara'da matbuat umum müdürlüğünde vazifedar olan Kazan'lı Abdullah Battal Bey kürsüye geldi.

Battal Beyin tezi

Abdullah Battal Bey, kıpçak lehçesile konuşuyordu. Bu sebeple kendisi de:

«— İfadelerimde eksiklikler görürseniz kusurumu bağışlayınız, inşaallah ileride daha iyi anlaşırız, daha samimî dertleşiriz, diye söze başladı; uygur edebiyatında türkçenin parlak örnekleri bulunduğunu, bunların türkçenin bağrını ve öz beynini gösteren yüce dil abideleri olduğunu söyledi. Kodat Kubilik'le hemen ayni tarihte yazılan Divani Lûgati Türk'ün türkçenin zenginlikçe arapçadan aşağı değil bilâkis pek yüksek olduğunu gösterdiğini ilâve ederek, epey zamandanberi ölü diller arasına katılmış olan çagataycaya ve çagatayca yazılan eserlere geçti. Abdullah Battal Beyin bu noktadaki mütaleasını şöyle hulâsa etmek mümkündür:

«Çagatayca ile osmanlıca sun'î birer dildirler. Dil inkılâbında, bunlardan istifademiz, o sun'î dillerin teşekkülüne dahil olan türkçe unsurları almaktan ibaret olacaktır.»

Bedros Zeki Beyin nutku

Battal Beyden sonra Bedros Zeki Bey şu sözlerle konferansına başladı:

«— Ey ulu Türk budununun büyük Gazi'si, ey büyük Kurultay, burada söz söylemek benim için ne büyük şan ve şereftir. 40 senedir türkçeye çalıştım, 40 senedir türkçe öğrettim ve 40 senedir türkçe yazıyorum, işte bu çalışmanın mükâfatını, karşılığını bugün aldım. Yaşasın Gazi, yaşasın Türk milleti. İşte benim imanım.

Yurdumuz kurtuldu, dilimiz düzeldi. Harflerimiz mükemmel bir hal aldı. Dünyada Türk dilinden daha kolay, daha mükemmel bir lisan yoktur. Çocuk yaşımda türkçe öğrenirken hiç dayak yemedim, fakat ötekiler için çok dayak yedim; hele arapça, acemce derslerinde yediğim dayağın haddi hesabı yoktu...»

Bu sırada Artin Cebeli Bey oturduğu yerden dedi ki:

«— Zeki Bey, arapça dersinden ben de sizden çok sıfırlar almıştım...»

Bedrus Zeki Bey, sözlerinin sonunda Ulu Gazimiz'e hitaben yazdığı bir manzumesini okudu, alkışlandı, celse on dakika tatil edildi.

Yusuf Ziya Beyin cevabı

Üçüncü celse, Kâzım Paşa Hazretlerinin riyasetinde açıldı. Yusuf Ziya Bey, Fuat Raif Beyin sözleri arasında geçen bazı cümlelere cevap vermek üzere söz aldı. Türkçede «kemali tam» manasına gelen tokey lafzının iştikakını bir misal olarak yaptı. Tiklat, toklat şekillerinden bahsetti. Dicle nehrinin tigr denilmiş olmasının, feyzi tam halinde bulunması dolayısile olduğunu ilâve etti. Fuat Ragıp Beyin ders verir bir şekilde imalarda bulunmasını «taşın doğrudan doğruya kendi bahçesine düştüğü» zannını verdiğini ileri sürerek:

— Bu kaba tarzı beyanı kendisine iade etmek mecburiyetindeyim, dedi.

Fuat Bey tavzih ediyor

Bunun üzerine, Fuat Raif Bey kendisini müdafaa edeceğini söyliyerek söz istedi ve kürsüye geldi:

— Ben kimseye dokunmak istemedim. İsim anmadım. Yapılan mukayeselerde bir tane misal getirmedim. Kimseye de ders vermek aklımdan geçmedi. İlmî bir mevzu üzerinde görüşüyoruz. Mukayeselerin nasıl olması lâzım geldiğine dair edindiğim kanaatleri söyledim. «Müşabehet bazan aldatabilir» dedim.

Yemekten (yemyem), sonra da (yamyam) gelir. (Yamyam) da çok yiyici, insan yiyici manasınadır, diye sırf benzeyiş yüzünden bir hüküm çıkarılırsa hatadır. Kelime Afrika'da bir kabile adından gelmiştir. Maamafih tekrarlıyorum, kimseyi bilmiyerek kırdım, incittimse affınızı rica ederim.

Şeref Beyin konferansı

Bundan sonra kürsüye Edirne meb'usu Şeref Bey geldi ve dilimiz hakkında düşündüklerini saf türkçe ile anlattı, bu arada Samih Rifat Beyden bilhassa saygılarla bahsetti. Öz dilimize doğru çalışmayı tenkit eden bir fıkrayı, bizzat öz dilimize çevirerek okudu:

— Ona, bundan âlâ cevap mı olur? dedi. Ve kırk yıllık emeline, Büyük Yaratıcı Gazi'nin kudretile kavuşmuş bir insanın sevinç ve heyecanile sözlerini bitirdi.

Hüseyin Namık Beyin sözleri

Tarihle uğraşan kıymetli gençlerimizden Hüseyin Namık Bey kürsüye gelince, Türk'lük âlemini yakından alâkadar eden pek mühim bir ilim haberini Kurultaya arzedeceğini bildirdi.

Hüseyin Namık Bey, ele geçen son vesaikle, Çin'lilerin milâttan 23,24 asır evvel yaşamış olan Hiyonnu'ların cetlerine Tuk namı verdikleri meydana çıktığını, bir Alman âliminin de Türk'lerin, Hiyonnu'ların ceddi olduğunu isbat ettiğini söyledi.

Filhakika Çin'liler hâlâ R harfi bulunan yabancı kelimeleri ya bu harfi (L) a tebdil ederek ve yahut büsbütün kaldırarak telâffuz ederler. Türk yerine Tuk demelerinin sebebi budur.

Hüseyin Namık Bey Tokyo Darülfünunu profesörlerinden Porakiçi Şirakos'un Hiyonnu'ların lisanında kullanılan 36 türkçe kelimeyi bulduğunu söyliyerek bir kaç kelimeyi misal olarak zikretti.

Hiyonnu'lar göğe Tın - li diyorlardı, türkçede de Tanrı'nın bir manası göktür.

Hüseyin Namık Bey Hiyonnu'lar kadar eski bir maziye malik olan Topa'lar hakkında bir Macar âliminin mesaisinden bahsederek sözlerini bitirdi.

Bu suretle üçüncü ve dördüncü maddenin müzakeresi de bitmiş oluyordu; maamafih riyaset, bu maddelere dair tezleri olanların gene vermelerini ve istifadeli noktalarının Kurultaya Cemiyet tarafından arzedileceğini söyledi ve celse tatil olundu.

Bugün kimler söz söyliyecek?

Kurultay, bugün 14 te toplanacak ve diğer bahsin müzakeresine geçecektir. Bugünkü toplanışta Faik Âli, Hüseyin Cahit, Halit Ziya, Abdülhak Hâmit, Sami paşa zade Sezai, Ahmet Cevat ve Ali Canip Beyler tezlerini izah edeceklerdir.

Bir doğrultma

İstanbul 1 (A.A.)— Dil Kurultayının perşembe günkü müzakeresine ait neşriyat arasında Ragıp Hulûsi Beyin musahabesinin hulâsasında bir yanlışlık olmuştur. Bu yanlışlık aşağıdaki şekilde doğrultulur:

«Pelliot türkçe ile Mogolcanın aslî akrabalığını kabul eden nisbî eksesiyete dahildir. Bunlara karşı Shirekogoroff ve diğer bazı âlimler bu karabetin aslî olmadığını, uzun zaman süren bir komşuluk neticesi olduğunu kabul eden bir ekalliyet teşkil etmektedirler.

Bunların fikri ise Türk Tarih Cemiyetinin isbat ettiği teze uygundur.»

Tebrik telgrafları

Dün Dil Kurultayına binlerce tebrik ve temenni telgrafı gelmiştir.

Haydar Rifat Beyin yeni eserleri

Bolşeviklik	Kuruş	200
Sovyetizm	»	60
Bolşevik âlemi	»	60
İklimler	»	150
İlk aşk	»	100
Duman	»	70
Miras mes'eleleri	»	100
Lenin'in hayatı	»	100
Aynî haklar	»	200
Temmuz 1914	»	150
Tarih Felsefesi	»	125
Tahviller, kuponlar	»	25
Şerhli Borçlar Kanunu	»	100

Şafak kitaphanesinde bulunur.

SPOR

Türkiye Başpehlivanlığı

Müsabakalara Ankara'da dün de devam edildi

Ankara 1 (A.A.) — Şehir bahçesinde Türkiye başpehlivanlık müsabakalarına devam edilmiştir. Bahçe çok kalabalıktı. Millî Müdafaa ve Gümrük 've İnhisarlar Vekilleri ile meb'uslar ve daha bir çok zevat güreşlerde hazır bulunmuşlardır.

Müsabakalar neticesinde: Küçük ortada Bursa'lı Hüseyin, Karamürsel'li Hilmi'yi, Adapazar'lı Bekir, Kızılcahamam'lı Mahmud'u yendi.

Büyük ortada: Gönan'lı Hamdi, Manisa'lı Ömer'i yenerek orta birincisi oldu.

Başaltında Mandıra'lı Mahmut, Afyon'lu Süleyman'ı yendi. Uzunköprü'lü Hüseyin, Bursa'lı İbrahim ile berabere kaldı.

Baş güreşte: Kara Ali, Hüseyin'i Rifat, Arif'i yendi.

Vaktin geç olmasına binaen bugün de Türkiye Başpehlivanı taayyün etmemiştir. Pazara yapılacaktır.

Fenerbahçe kulübünden bir bir tebliğ

İstanbul 1 (A.A.) — Fenerbahçe spor kulübü umumî kâtipliğinden: ...

Aşağıda yazılan hususatı bütün Fenerbahçe'lilerin dikkat nazarlarına ehemmiyetle arzeyleriz.

1 — Eski hüviyet varakalarının hükmü kalmamıştır. Bu varakaların hâmilleri maçlardaki tenzilâttan istifade edemezler.

2 — Yeniden tanzim edilen sicil fişlerine yapıştırılmak üzere bir ve yeni hüviyet varakaları için de bir ki cem'an iki fotoğrafı ile cuma, pazar ve salı günleri kulüp idaresine müracaat edilmesi rica olunur.

Altınordu kurultayı

Altınordular senelik Kurultayını cuma günü Kadıköy'ünde kulüp merkezinde aktetmişlerdir. Bu münasebetle bir çok gençler söz almışlar ve heyeti idareyi şiddetle tenkit etmişlerdir. Bilhassa tenkit edilen nokta gerek deniz sporlarında ve gerekse futbol sahasındaki ademi muvaffakiyetsizliktir. Senelerce futbol şampiyonluğunu şerefle uhdesinde muhafaza eden ve deniz sporlarında bundan iki sene evvelisi eski bir denizci kulüp olan Galatasaray'ına hemen hemen iki puvan farkla yaklaşan Altınordu'nun bugünkü hali pek acıklı bir lisanla tasvir edilerek eski heyeti idarenin bu vaziyet karşısında çekilmesi ve yeni idare heyetinin faal gençlerden teşkili teklif edilmiş ve namzetler tesbit edilerek intihaba geçilmiştir. Neticei intihapta Altınordu denizcilik kısmının müessis ve banisi ve matbuatta ilk spor cereyanının uyanmasına büyük hizmetleri dokunarak uzun seneler İkdam'da Eyübizade imzasile müfit spor makaleleri yazan kıymetli gençlerimizden Celâl Ergun Bey riyasete, Dr. Mahmut Bey ikinci reisliğe, Aydınoğlu Raşit Bey murahhası mes'ulliğe, Haydar Bey umumî kâtipliğe, farmakoloğ Sadullah Bey veznedarlığa, Enis Bey umumî kaptanlığa ve Yaver Bey de muhasipliğe intihap edilmişletdir.

Çok eski ve emektar bir kulüp olan Altınordu'ya muvaffakiyetler temennisile pek yakın vakitte en ön safta birincilikler arasında görmeği dileriz.

Kınalıada'da bir futbol maçı

Cuma günü Kınalı'da Kumkapı - Atlasspor ikinci takımı ile Kınalı - Spor ikinci takımı arasında bir maç yapılmıştır. Neticede iki takım da 2-2 ye berabere kalmışlardır.

SPORA p4

MEMLEKET MEKTUPLARI

Bir çete yakalandı

Üç kişiye vahşiyane işkence yaparak bir evi soyan şakiler adalet pençesinde...

Beş şakî ile, kendilerini yakalıyan jandarmalar

Antalya (Hususî) — Serik kazasının Gebiz nahiyesine merbut Hâsdümen köyünde fakirlere yardım etmekle şöhret bulan İsmail oğlu Mehmet Ağanın köyden iki saat uzakta ve tenha bir yerde bulunan evini soymağı tasarlıyan Beyşehri kazasından Nuri, Mehmet oğlu Mehmet, Ali oğlu Kurucaova köyünden Durmuş oğlu Göre Halil; o köyden Mehmet oğlu Osman, Hilmi Ali oğlu Mehmet ve Durmuş Ali'den mürekkep teşkil eylediği çete ile gelerek geceleyin ve müsellehan Mehmet Ağanın evine baskın yapmıştır.

Para çıkartmak için akla gelmiyecek işkencelerle ev halkını ve misafirleri sımsıkı bağlıyan şakiler para olmadığı cevabını alınca büsbütün canavarca bir hareketle Mehmet Ağanın karısı Fatma ve genç gelini Ayşe'nin karınlarını açarak göbeklerinin etrafına hamurdan halka çevirmişler ve ocakta kızdırdıkları sade yağı çığlıklar arasında iki zavallının göbeğine dökmüşlerdir.

Bu sırada köpeklerin havlamasından ürken şakiler buldukları para ve eşyalarla birlikte köylerine gitmek üzere ortadan kaybolmuşlardır.

Vak'anın haber verilmesi üzerine jandarma müfrezesini alıp lâyık olduğu ehemmiyetle takibe çıkan Gebiz nahiyesinin faal müdürü Ahmet Bey günlerce araştırmadan sonra büyük bir muvaffakiyet göstererek şakileri evlerinde bastırmış, çaldıkları para, eşya ve silâhlarile birlikte yakalamıştır. Hayatları tehlikede bulunan kadınlar ve ihtiyar Mehmet Ağa, şakilerin hüviyetlerine dair hiç bir ipucu veremedikleri halde fail - lerin meydana çıkmasından son derece memnun olarak hükûmete dua etmektedirler.

Tahkikata vaziyet eden Serik istintak hâkimi Kemal Bey şakileri tevkif etmiş ve bunların daha bir çok hırsızlık vak'alarının faili olduklarını da tesbit etmeğe başlamıştır.

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Cumadan maada her gün saat (2,30 dan 5 e) kadar İstanbul'da Divanyolu'nda (118) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul ve tedavi eder. Telefon İs. 22398.

İstanbul 6 ıncı icra dairesinden:

Bir deynin temini istifası zımnında mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer müstamel kasa, şapograf, halı seccade, baskı makinası ve koltuk, İstanbul'da Yağ iskelesinde Sarraf sokağında 3 numarada 3/10/932 tarihine müsadif pazartesi günü saat 9 dan 12 ye kadar satılacağından taliplerin mahallindeki memuruna müracaatleri ilân olunur.

Dr. Semiramis Ekrem H.

Çocuk hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu Mektep sokak

Telefon B. O. 2496

Bursa mahkemei asliye birinci hukuk dairesinden:

Gazi Paşa caddesinde elektrikçi İsa Şoef Efendi tarafından mezkûr caddede fiat otomobil malzemesi motör ticarı Fransuva Ropçiç aleyhine ikame olunan şirketten mütevellit (550) lira alacak davasının icra kılınmakta olan muhakemesinde mumaileyh Fransova Ropçiç Efendi gösterilen ikametgâhında bulunamamış ve tahkikat ve muhakeme bilicra vaki olan talep üzerine ittihaz olunan gıyap kararının hukuk usulü muhakemeleri kanununun 144 ve 401 inci maddeleri mucibince ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan mumaileyh Ropçiç Efendi müddeti kanuniye zarfında bir gûna itirazda bulunmadığı ve muhakeme günü tayin olunan 19 teşrinievvel 932 tarihine müsadif çarşamba günü saat (14) te muhakemeye bizzat gelmediği veya musaddak bir vekil göndermediği takdirde gıyaben muhakemeye devam ve usulün 98 inci maddesile mevaddı müteakibe ahkâmına tevfikan intaç olunacağı ilân olunur.

Türk Anonim Elektrik Şirketinden:

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel Şirketleri ile İstanbul ve Kadıköy Havagazi Şirketleri ve Tesisatı Elektrikiye Şirketi, elyevm ve oldukça uzun bir müddet için münhal hiç bir memuriyetleri bulunmadığını ilân ve hiç bir netice verilmiyecek olan hizmet talebinden sarfı nazar olunmasını bilhassa rica ederler.

Binaenaleyh müstedilere alâkadar olan hayırhah zevattan gelen tavsiyename ve teşebbüsler hakkında dahi keyfiyet aynidir.

932 senesinin en güzel zabıta romanı : 9

13 temmuz cinayeti

Yazan: S. S. VAN DİNE — *Tercüme eden: ÖMER FEHMİ*

— Demek ki görenlerden her hangi biri iğneyi alabilirdi.

— Zannederim.

— Öyle oldu, diyelim. Fakat ya şu rapora ne demeli? Kil bu raporu nasıl aldı, onu anlasak... Siz dağıldığınız zaman rapor henüz bitmemişti, değil mi?

— Hayır, bitmesine daha epey vardı.

Skarlet bir iki dakikalık bir tereddütten sonra ilâve etti:

— Bütün hesapları doktor Blis'e vermiştik. O bunların yekûnunu yapacak ve raporu Kil'e verecekti. Bize böyle söyledi. Hatta içtima esnasında kendisine telefon da etti. Bu sabah on birde buluşmak üzere sözleştiler.

— Telefonda yalnız bunları mı konuştular?

— Başlıca bu mes'ele mevzuu bahsoldu. Maamafih yeni gelen eserleri de haber verdi, zannederim.

— Ya... İşte mühim bir nokta. Doktor ne dedi?

— Pek dikkatli dinlemedim. Hatırımda kaldığına göre sandıkların açıldığını, içinden çıkanları görürse memnun kalacağını anlattı. Doktor, Kil'in yeni hafriyat için para vermiyeceğinden şüpheleniyordu. Mısır hükûmeti son defa biraz fazla aç gözlü davranmış, bulunan en kıymetli eserleri Kahire müzesi için alakoymuştu. Kil buna hayli sıkılmıştı. Bu işlere şimdiye kadar lüzumundan fazla para sarfettiğini söylüyor, adeta vaz geçmeğe yelteniyordu. İçtimaımızın hakikî sebebi bu vaziyetti. Doktor Blis şimdiye kadar kaç para harcadığımızı santimi santimine tesbit etmek istiyor, hafriyatın devamına Kil'i kandırmağa savaşıyordu.

Hat atıldı:

— İş anlaşılıyor, canım. İhtiyar mümanaat etti. Doktor da münasebetsiz bir şey söyledi. O da sinirlerine hâkim olamadı.

Vans:

— Hayatta her şey size ne kadar basit, ne kadar kolay görünüyor, dedi.

— Elbet Mister Vans, ben sizin gibi daima muğlak mes'eleler tasavvur etmek itiyadında değilim.

Hat bu sözleri tezyif edici bir eda ile söylemişti. Sözünü bitirdiği sırada müze kapısı açıldı. Merdivenin üstünde Mısır'lı bir adam gördük. İri vücutlü, esmer tenli bir adamdı. Sırtında bir maşlah, başında mavi püsküllü bir fes vardı. Bir dakika kadar öylece durdu. Sonra yavaş yavaş salona indi. Yarı müstehzi bir tebessüm ile bağırdı:

— Bonjur Mister Skarlet!

Yanımıza adamakıllı yaklaşmıştı. Cesedi gördü. Heyecanla:

— Bir facia mı vuku buldu! diye sordu.

— Evet Hani!

Skarlet Mısır'lıya adeta hürmetkâr bir vaziyette hitap ediyordu. Kısaca izahat verdi:

— Mister Kil öldürüldü. Efendiler tahkikat icrası ile meşgul oluyorlar.

Hani düşünceye vardı. Mağrur tavırlı bir adamdı. Birbirine yakın gözleri garip bir parıltı ile yanıyordu. Kısa, kırçıl bir sakalı vardı. Dudakları şişkin ve şehevî idi.

Kil'in cesedini ne nefret, ne de teessür eseri göstermeden bir dakika kadar seyretti. Sonra başını kaldırarak Anubis'in heykeline baktı. Acı acı gülümsedi. Bize döndü. Gözleri uzakta bir noktaya dikilmişti. Esrarengiz bir tavırla:

— Efendiler tahkikat yapmağa lüzum yok dedi. Bu hâdise Sakmet'in intikamdır. Gapliler ecdadımızın mukaddes kabirlerini uzun nesiller imtidadınca tahrip ettiler. Buralarda servet arıyorlardı. Fakat Mısır'ın ilâhları büyük ve kudretli ilhâlardı. Bir müddet sabrettiler. Tahrip ameliyesi mütemadiyen ilerliyordu. Artık dayanamadılar, intikam almak zamanı gelmişti. İnsaf ve merhamet duymadan yumruklarını indirdiler.

Bu sözlere Vans mukabele etti:

— Hikâyeniz hiç te mantıkî değildir. Şu siyah kaya parçası insanın yardımı olmadan en ufak bir zarar veremez. Hani eğer nutuk söylemek merağına düştünüzse bunu odanızda yapmanızı tercih ederiz. Doğrusu ya mütaleanız tahammül edilir şey değil.

Mısır'lı Vans'a ters ters baktı:

— Ruhiyat mes'elesinde garbin şarktan öğreneceği şeyler öğrendiklerinden çok fazladır! dedi.

Vans soğuk bir tebessümle cevap verdi:

— Öyle zannederim. Fakat şimdi ruhiyat mevzuu bahis değil. Sizin nefret ettiğiniz garp daima pratik hareket etmeğe taraftardır. Şimdilik cansız şeylere can vermeğe uğraşmasanız da polis müfettişinin ve müddeiumuminin sözleine cevap verseniz daha iyi etmiş olursunuz.

Hani sustu ve emri dinliyeceğini anlatmak için başını iğdi.

Markam:

— Bu sabah ne yaptınız? dedi.

— Yukarıda odamda idim. Biraz rahatsızdım.

— Müzede hiç bir gürültü duymadınız mı?

— Müzede yapılacak gürültüyü odamdan duymağa imkân yoktur.

— Kimlerin gelip gittiğinin de farkında değilsiniz, tabiî.

— Elbette. Odam binanın arka tarafındadır. Bugün odamdan ilk defa olarak şimdi çıkıyorum.

Mükâlemeye Vans ta karıştı:

— Niçin çıktınız?

Hani haşin bir tavırla cevap verdi:

— Müzede çalışacaktım.

— Doktor Blis'in Mister Kil'e bu sabah için müzede randevu verdiğini biliyorsunuz, sanırım. Yoksa onların mükâlemesine karışmak niyetinde mi idiniz?

— Ben bu randevuyu tamamen unutmuştum.

Cevap tereddütsüz verilmişti. Mısır'lı ilâve etti:

— Eğer doktorun Mister Kil ile konuştuğunu görse idim bittabi odama dönecektim.

Vans'ın sesi gittikçe sertleşiyordu:

— Alâ, dedi. Bana baksanıza Hani, sizin öteki isminiz nedir?

Mısır'lı bir dakika tereddüt etti. Sonra cevap verdi:

— Anupu... Anupu Hani!...

(Mabadi var)

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

Bu keşidede büyük ikramiye:

100.000 Liradır.

Piyango şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir. Fırsatı kaçırmayınız iştirâk ediniz.

Emniyet Müdürlüğünden:

Motörler için mubayaası halen münakasaya çıkarılan beş ilâ sekiz ton benzinin itasına talip çıkmadığından münakasa bir hafta müddetle tecdit edilmiştir. İtasına talip olanların şeraiti öğrenmek üzere İdare komisyonuna ve münakasaya iştirak için 5/10/932 tarihine musadif çarşamba günü saat on beşte Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğünde müteşekkil münakasa komisyonuna müracaatleri ilân olunur.

Liseler Alımsatım Komisyonundan:

Komisyonumuza mülhak mektepler için komisyon idaresindeki şerait mucibince yaptırılacak 250 adet sıra 26/10/932 tarihine musadif çarşamba günü saat 16 da ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile mevkii münakasaya konulmuştur. Taliplerin mezkûr günde teminat makbuzları ile Maarif dairesindeki komisyonumuza müracaatleri

EBEVEYNİNİZLE. YAVRULARINIZIN VE SEVDİKLERİNİZİN

Hatıralarını daima muhafaza etmek ister misiniz?

FOTO FRANSE'de

Ağrandismanlarını yaptırınız. Fiatlar mutedil, iş fevalâde san'atkâranedir. Elinizde mevcut en küçük, en eski fotoğrafı gönderiniz, canlandırılıp büyültülür.

Yalnız 100 kuruş gönderiniz, mukabilinde REİSİCUMHUR Hz. nin tabii büyüklükte, san'atkârane bir büst portrelerini elde edeceksiniz. Türkiye'nin bilûmum ricali âliyenin portrelerinin fiatları dahi aynidir.
Posta masrafı yukariki bedele dahildir.

FOTO FRANSE. İstiklâl caddesi No. 128 BEYOĞLU.

Karacabey Harası Müdürlüğünden:

Harada istihsal olunan inek ve manda sütleri ayrı ayrı olarak teşrinisani 932 iptidasından teşrinievvel 933 gayesine kadar bir sene müddetle açık arttırma sureti ile satılacaktır. Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve müzayedeye iştirak edeceklerin de ihale günü olan 20/10/932 perşembe günü saat 14 te Hara merkezinde müteşekkil komisyona müracaatleri ilân olunur.

İstanbul Evkaf Müdiriyeti ilânları

Kastamonu Evkaf Müdürlüğünden:

Kastamonu'da Saraçlar çarşısında olbaptaki proje ve şartnamesi dahilinde müceddeden inşa edilecek tahtelârz bodrum zeminde fırın dükkânlar fevkanî odalardan mürekkep binanın şeraiti atiye dairesinde kapalı zarf usulile münakasaya vazedilmiştir.

Madde 1 — İşbu binanın iskeleti ile döşeme ve tavanları betonarme olarak bina edileceği cihetle münakasaya iştirak edecek olan taliplerin ya betonarme hesabatile tatbikat projelerini yapmağa kadir diplomalı mühendis ve mimar ile fen memurlarından bulunması veyahut işbu inşaatın her türlü mes'uliyeti kanuniyeyi idareye ve fenniyenin kabul ve ita eyliyecek salifüzzikir mütehassıs memurlar gibi bilûmum muamelâta müştereken mes'ul olmak üzere teşriki mesai edenlerden ibaret olması meşruttur.

2 — Teminatı muvakkate teklif edilen fiatın % 7,5 dur.

Usulü veçhile ihzar ve tanzim olunacak zarflar eylûlün 24 üncü cumartesi gününden itibaren 20 gün müddetle müzayedeye çıkarılmış olduğundan teşrinievvelin 15 inci cumartesi günü saat 16 da Kastamonu Evkaf Müdürlüğünde açılacak ve en az fiat teklif eden zata veya müesseseye mezkûr fiat mutedil bulunduğu takdirde Umum Müdürlüğün tasdikına talikan ihale olunacaktır. Tekliflerde mukabil şart teklif ve dermeyan edilemez. Talip olanların fazla tafsilât ve izahat istihsal eylemek şeraiti fenniyesini anlamak ve proje ile şartname ve mukavelename suretlerini beş lira mukabilinde almak üzere Evkaf İnşaat Müdürlüğünden alacakları ehliyeti fenniyelerini müş'ir vesikaları ile beraber eyyamı tatiliyeden maada her gün Kastamonu Evkaf Müdürlüğüne müracaatleri.

İstanbul Belediyesi ilânları

Keşif bedeli 2467 lira 17 kuruş olan Balat çöp iskelesinin yeniden inşası kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak ve keşif evrakını görmek için her gün Levazım Müdürlüğüne münakasaya girmek için de 185,5 liralık teminat makbuz veya mektubu ile teklif mektuplarını 6/10/932 perşembe günü saat on beşe kadar Daimî Encümene vermelidirler.

İstanbul 6 ıncı icra dairesinden:

Bir deynin temini istifası zımnında mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer beheri altı yardalık 36 adet yorganlık ve 30 adet beheri beşer yardalık yorganlık beheri 4 yardalık 50 adet tabla örtüsü İstanbul'da Çakmakçılar'da Büyük Yeni handa 56 ve 58 numaralarda 4/10/932 tarihine musadif salı günü saat 12 den 1 e kadar satılacaktır. Taliplerin mahallindeki memuruna müracaatleri ilân olunur.

Zayi: İst. 5 inci mektepten aldığım nakil ilmühaberini zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.
Sınıf 2 den 183 numaralı İhsan

Adalar sulh mahkemesinden:

Kınalıada'da vefatile terekesine vaziyet edilmiş bulunan Mehmet Şükrü Efendinin tahrir ve tesbit olunan eşyayi menkulesi 10/10/932 tarihine musadif pazartesi günü saat 10 dan itibaren Kınalıada'da 52 numaralı hane önünde satılacağından talip olanların mahalli mezkûrda hazır bulunacak memuruna müracaatleri ilân olunur.

Tashih : 1 teşrinievvel 932 tarih ve 3019 numaralı nüshamızın 6 ıncı sahifesinin 6 ıncı sütunundaki Beyoğlu tapu başmemurluğuna ait ilânın 6 ıncı satırındaki 321 tarihi sehven 331 şeklinde çıktığından keyfiyet tashih olunur.

Darlüfünunu

Evinize getiren kitap

HAYAT ANSİKLOPEDİSİ

Bin kitap alacağınıza, bir kitap alınız.

Öğrenmek, herkesten fazla bilmek hepimizin istediği şeydir. Fakat içimizde bunun sırrını bilen azdır.

Her gün yeni bir kitap almak, her gün yeni bir kitap okumak malûmatınızı genişlettirebilir. Fakat Hayat Ansiklopedisini okumak sizi bütün diğer kitaplardan müstağni kılar. Çünkü bu Ansiklopedi evinize kadar gelen bir Darülfünundur.

Hayat Ansiklopedisi güzide bir heyet tarafından neşredilmektedir. Her bahis en salâhiyettar kimselere yazdırılmaktadır. Şimdiye kadar Türkiye'de bu ayarda mükemmel bir eser neşredilmemiştir.

Evde büyük, küçük, kadın, erkek bu Ansiklopediden istifade edebilir. Her gece yatağınıza yatarken veya sabahleyin her işten evvel on beş dakikanızı buna hasretmek, iki üç sene içinde geniş malûmat sahibi olmanızı temine kâfidir.

Hayat Ansiklopedisi on beş günde bir cüz halinde neşrolunur.

Beher cüzün fiatı 25 kuruştur. Şimdiye kadar 15 cüz çıkmıştır. Evvelce çıkan cüzleri alıp ta tatil münasebetile bir kısmını alamıyanlar şimdi noksanlarını tamamlıyabilirler.

On cüzden mürekkep birinci cilt mücellet olarak hazırdır. Şimdiye kadar Ansiklopediyi hiç almamış olanlar bu cildi 3 buçuk lira mukabilinde tedarik edebilirler.

Beynimizdeki teşkilât

İnsanlar içinde dimağlarını bütün kabiliyeti ile kullanmasını bilenler pek azdır. Nasıl düşünürüz? Dimağımız nasıl işler? Bunu öğrenmek istiyorsanız ancak Hayat Ansiklopedisinden öğrenebilirsiniz. Bunu okumakla, beyninizin size yapacağı hizmeti ve onu nasıl kullanabileceğinizi öğreneceksiniz.

Hayat Ansiklopedisi nelerden bahseder?

— Tarih	— Hikmet
— Coğrafya	— Ziraat
— Edebiyat	— Nebatat
— Felsefe	— Hayvanat
— İktisat	— Elektrikçilik
— Maliye	— Lisan
— Siyasiyat	— Mimarî
— Ruhiyat	— Güzel san'atlar
— Hesap	— Sinema
— Hendese	— Ticaret
— Cebir	— Fiziyoloji
— Ziraat	— Tıp
— Tayyarecilik	— Büyük adamlar
— Telsiz telefon	— Gazetecilik
— Kimya	— İçtimaiyat

Cüzlerinizi müessesemize ciltletiniz

Cüzlerinizi müessesemize ciltlettiğiniz takdirde cildin içine koyduğumuz renkli tabloları, fihristi ve Arı teşrih modelini cilt fiatı ile almış olursunuz. Teclit ücreti abonelere 75, karilere 100 kuruştur.

Zayi : Gazlıçeşme'de İskele sokağında 16-18-20 No. lı debağat fabrikamızın 15 eylûl 927 tarih ve 87 No. lı teşviki sanayie ait muafiyet ruhsatnamesi kazaen muhterik olup nüshai saniyesi derdesti istihsal bulunduğu ilân olunur.

Samoel ve Davit Barokas

İLÂN

Tophane'de Boğazkesen'de 133 numaralı bakkal ve tütüncü dükkânını Lûtfi Efendiden devren aldım. Mezkûr dükkânda alâkası olanların 11 gün zarfında müracaatleri ve mezkûr müddetten sonra vaki olacak müracatlerin muteber olamıyacağını ilân eylerim.

Teofil Barmenidi

Saray asliye mahkemesinden

Saray'ın Bınarça kariyesinden Salih kızı Hatice Hanım ve saire vekili Ali Mehti Bey ile ayni köyden Salih oğlu Hüseyin veresesinden Emin ve kızları Hüsniye ve Zehra Hanımlar arasında arazi taksimi davasının cari muhakemesi neticesinde köy içinde vaki arazii mezkûrenin 11/7/932 tarihinde hükmen taksimi icra kılınarak verese namına kayıt ve tesciline kabili temyiz olmak üzere karar verilmiş ve mezbure Zehra Hanımın ikametgâhı meçhul bulunması hasebile hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 inci maddesi mucibince kararı mezkûrun ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan mezburenin mahkemeye müracaatle tarihi ilândan bir ay zarfında kararı mezkûru temyiz etmediği takdirde hükmün kat'iyet kesbedeceği tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur.

Hasan Hüsnü paşa mütevelliliğinden:

Galata'da Yolcuzade İskender mahallesinde 3 numaralı apartımanın 2, 5 ve 8 numaralı daireleri ayrı ayrı kiraya verileceğinden 2 teşrinievvel 932 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle müzayedeye vazedilmiştir. Talip olanlar yüzde yedi buçuk teminatı muvakkatelerile birlikte her gün İstanbul Evkaf Müdiriyetinde mülhak vakıflar idaresine ve yevmi ihale olan 22 teşrinievvel 932 tarihine musadif cumartesi günü saat 14 te Encümeni idareye müracaatleri.

Ziraat Bankası Levazım Müdürlüğünden:

Bankalarımızın 933 ihtiyaçları için 51 kalem kırtasiye eşyası kapalı zarf usulile münakasaya vazedildiğinden taliplerin 8/10/932 cumartesi günü öğleye kadar tekliflerini vermeleri meşruttur. Şimdiden şeraiti anlamak ve bu baptaki listeleri almak üzere Yenipostane arkasında Basiret hanında 28 numarada Ziraat Bankası Levazım dairesine müracaatleri.

Devlet Demiryolları İlânları

29/9/932 tarihine musadif perşembe gününden itibaren 35 No. lı banliyö katarının vakti hareket cetvelinde atideki şekilde tadilât icra edilecektir:

Pendik H. 16,59; Yunus H. 17,02; Kartal H. 17,06; Maltepe 17,15; Küçükyalı Mürur; Bostancı H. 17,25; Süadiye 17,29; Erenköy H. 17,34; Göztepe H. 17,38; Feneryolu H. 17,41; Kızıltoprak H. 17,43; Haydarpaşa M. 17,50; H. 17,58; Köprü M. 18,15 tir.

Keyfiyet muhterem halka ilân olunur.

SEYRİSEFAİN

Merzek acenta: Galata Köprübaşı B. 2362
Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 2. 2740

İzmir - Pire - İskenderiye Postası
(Ankara) 4 teşrinievvel salı 11 de.

Trabzon Postası
(Gülcemal) 5 teşrinievvel çarşamba 18 de.

İzmir - Mersin Postası
(İnebolu) 5 teşrinievvel çarşamba 10 da. Galata rıhtımından kalkarlar.

3 birinci teşrinden itibaren Bandırma hattının pazartesi aralık postaları iş'arı ahire kadar yapılmıyacaktır.

10	Ton	Benzin
10	»	Gaz
5	»	Mazot

Kapalı zarf usulile satın alınacaktır. Kapalı zarflar umumi ahkâm dairesinde tanzim edilmiş olduğu halde ihale günü saat 16 ya kadar komisyona tevdi edilecektir. Teminat yüzde 15 tir. İhale 22/10/932.

Mustafa Cemal vapurları

İzmir sür'at postası

BURSA

Vapuru her Pazartesi

günü Galata Rıhtımından saat 17 de hareketle salı günü İzmir'e muvasalat ve çarşamba günü saat 14 buçukta İzmir'den hareketle perşembe günü İstanbul'a avdet eder.

Tafsilât için Galata Küçük Rıhtım Han 4 - 5 numaraya müracaat. Telefon: Beyoğlu 913

YELKENCİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

ERZURUM

vapuru 2 teşrinievvel PAZAR

günü akşamı Sirkeci'den hareetle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize'ye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci Hanındaki acentalığına müracaat. Tel: 21515.

TAVİL ZADE VAPURLARI

İZMİR POSTASI

SAADET

Her Pazartesi saat 17 de Sirkeci'den hareketle Gelibolu, Çanakkale ve izmir'e azimet ve Çanakkale'ye uğrıyarak avdet edecektir.

Yolcu bileti vapurda da verilir. Adres: Yemiş'te Tavilzade Mustafa biraderler. Telefon: 22210

Hantalzade Tayyar vapurları

Ayvalık postası

Tayyar vapuru

Her pazar günü akşamı saat 17 de Sirkeci rıhtımından hareketle Gelibolu, Çanakkale, Küçükkuyu, Altınoluk, Edremit, Bürhaniye Ayvalığ'a azimet ve avdet eder.

Yolcu bileti vapurda verilir.
Tafsilât için Eminönü Rıhtım Han No. 5 Telefon: 21977.

Dr. İHSAN SAMI
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189

Urolog
Dr. FEYZİ
Böbrek, mesane, idrar yolu mütehassısı
Her gün 14 ten sonra Beyoğlu İstiklâl caddesi Elhamra apartımanı No. 3
Tel. Beyoğlu 2885

Paris Tıp Fakültesi mezunu
Cilt ve zührevi hastalıklar mütehassısı
Dr. Bahattin Şevki
Babıali caddesi Meserret oteli karşısında Avni Bey apartımanı 125
sabahtan akşama kadar

KİRALIK KATLAR
İstanbul'da Sultanhamamı'nda Topalyan kan sokağında 12/14 No. lu sabık Bank Jeneral pur lö Komers etranje olan bina kat kat kiralıktır.
Galata'da Büyük Balıklı hanında 69 No. ya müracaat.

İLÂN

Müstakillen ve münferiden Hasan Rıza unvanı ticarisi (firması) altında icra etmekte olduğum muamelâtı ticariyem için (merkezi ticaret) ve (ikametgâhı kanunî) ittihaz etmiş olduğum Galata'da Ömer Abit hanında üçüncü katta 2, 3 numaralardaki yazıhanemi 26/9/932 tarihinden itibaren Galata'da Rıhtım caddesinde Kefeli Hüseyin hanının 2 inci katında 12, 13, 14 numaralı odalara nakledlerek mezkûr odaları müstakillen ve münferiden icra edeceğim muamelâtı ticariyem için (merkezi ticaret) ve (ikametgâhı kanunî) ittihaz ettim. İşbu nakil dolayısile resmen ve kanunen yapılması iktiza eden bilûmum muamelât tamamen icra edilmiştir. Keyfiyet beyan ve ilân olunur. Telefon: 41204

Tüccardan: Hasan Rıza

Adapazarı Malmüdürlüğünden:

Adapazarı dahilinde maa tevabi başbalıklava balık rüsumu hasılatı üç sene müddetle 22/10/932 cumartesi günü saat on beşte ihale edilmek üzere müzayedeye çıkarıldığı ilân olunur.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan :

Tamamına 8800 lira kıymet takdir edilen Kasımpaşa semtinde Bedrettin mahallesinde eski Tekkearkası yeni Havuzarkası sokağında 21/1 numaralı apartımanın tamamile gene ayni yerde ve bu apartımanın ittisalinde ve tamamı 3000 lira kıymeti muhammeneli 21 numaralı ahşap hanenin tamamı dahi ayrı ayrı şartnameler ile açık arttırmıya vazedilmiş olup 18 teşrinievvel 932 tarihinde şartnameleri divanhaneye talik edilerek 8 teşrinisani 932 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 17 ye kadar İstanbul dördüncü icra dairesinde açık arttırma ile satılacaklardır. Arttırmalara iştirak için %7 buçuk teminat alınır. Müterakim vergiler ile belediye rüsumları vakıf icaresi müşteriye aittir. 1424 numaralı icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün çinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır.

Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 932-696 dosya numarasile memuriyetimize müracaatleri ilân olunur.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Büyükada kurbünde Sedef adasının hissedarlarından olup halen ikametgâhları meçhul olan Halime, Güzide, Saliha, Yegâne, Ayşe Mediha, Nazan ve Nuvir Hanımlara.

Hissedar bulunduğunuz işbu adanın tamamının 31/9-5 hisse mutasarrıflarından Fatma Ferdane ve Mehmet Alâettin ve Hasan Nuri Beylerin Sefer oğlu Nikolâki Efendiye ipotekli olan işbu hisseleri müteveffa terekesine izafeten ve mezkûr adanın tamamı 15000 lira kıymeti muhammeneli olup mezkûr 9 buçuk hisse dairemizce 1424 numaralı icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan açık arttırmıya vazedilmiş ve 10 teşrinievvel 932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 1 teşrinisani 932 tarihine müsadif salı günü saat 14 ten 17 ye kadar dairemizde açık arttırmasının icra olunacağına dair olan birinci açık arttırma ilânı 931/969 dosya numarasile taraflarımıza ilânen tebliğ olunur.

Beşiktaş
Dikiş yurdu
Tahsilin yüksekliği, metotlarının kolaylığı, müddetin azlığı, öğretilen işlerin çokluğile herkesin takdirini kazanan mektebimizde kadın ve erkek makastar ve terziliği, nakış, şapkacılık, sun'î çiçek, ve boya ile resim ve tezyinat mükemmelen öğretilir, hususî ders te verilir. Talebe kaydı devam ediyor. Akaretler'de 64.

Biçki dersleri

Beşiktaş Dikiş Yurdu Müdürü ve Biçki Muallimi Şükrü Beyin biçki metotlarını kolaylıkla öğretmek maksadile yazdığı bir kitaptır. Hiç bir şey biçmesini bilmiyen bir hanım bu kitabı okumakla biçki usullerini kendi kendine öğrenir ve istediği elbiseyi biçebilir. 2 lira fiatla Beşiktaş Dikiş Yurdunda satılır. Taşraya posta ücretile 225 kuruştur.

RUS ANTRASİT

Kömürlerinin Türkiye bayiliğini deruhde eyliyen müessesemiz Rus antrasitinin toptan ve perakende olarak gerek depolara ve gerekse hanelere tevzi ve teslimi hususunun

ALEKO SARİDİS

Çinili Rıhtım Han dördüncü kat No. 8 Tel. 41418

ticaretanesi tarafından yapılacağını arzeder ve cins, evsaf ve bilhassa sıklet itibarile garantili olan Rus antrasitinin kemafissabık 33 kiloluk mühürlü çuvallarda olarak tonunun azamî 38 Türk lirasından hanelere teslim şartile satılmakta bulunduğunu ve işbu kömürlerin başka bir acentesi olmadığını muhterem halka ilân eder.

DONETZ COAL

Rus antrasiti her yerde satılır. 30 cuval derunünde 1000 kilo

Cins itibarile sarfiyat:				
1924 te	600 ton	1925 te	800 ton
1926 da	2200 ton	1927 de	3800 ton
1928 de	4000 ton	1929 da	4800 ton
1930 da	6000 ton	1931 de	7000 ton

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Muhterik (1) numaralı Polathane ambarının - mevcut plân, keşif - name ve şartnamesi mucibince yapılacak tamiratı - kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Taliplerin, beş lira mukabilinde keşifname ile plân ve şartnameyi Müdiriyeti Umumiye binasında Mimarî şubesinden aldıktan sonra, teklif mektuplarını nihayet (13/10/932) perşembe günü saat (4) dörde kadar Galata'da Mubayaa Komisyonuna tevdi etmeleri icap eder.

20 senelik san'at mektebi
Biçki Yurdu = Divanyolu
Kayıt muamelâtı devam ediyor Pansiyoner talebe dahi alınır

Emlâk ve Eytam Bankası İlânları

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Tamamına (14,000) lira kıymet takdir edilen Boğaziçi'nde Arnavutköy'ünde Mumhane sokağında eski 11 yeni 13 numaralı kayden 460 zira mukaddema bir bap hane elyevm 668 m2 da bulunan arazi üzerine yeniden inşa edilmiş vâsi ve iki dılılı bahçeyi havi ve her türlü konfuru haiz muntazam kârgir hanenin tamamı açık arttırmaya vazedilmiş olup 22/10/932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 7/11/932 tarihine musadif pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul Dördüncü İcra dairesinde açık arttırma suretile satılacaktır. Arttırma Emlâk ve Eytam Bankası kanununa tevfikan bir defa olup en ziyade arttırana ihalesi yapılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde yedi teminat akçesi alınır. Müterakim vergi, Belediye, vakıf icaresi müşteriye aittir. 929 tarihli icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabiit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren (20) gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 931/1009 dosya numarasile memuriyetimize müracaatleri ilân olunur.

İstanbul Ziraat Bankasından:

Semti	Mahallesi	Sokağı	Numarası	Cinci
Bebek	Bebek	Kilise	42	Hane
»	»	»	44	»
»	»	»	44	Garaj
»	»	Bebek meydanı	188	Apartıman 1,2,3
»	»	»	188/1	Fırın
Beyoğlu	Hüseyinağa	Sakızağacı	92	Hane
»	»	Doğramacı	32	»
»	»	»	34	Dükkân
»	»	Kapan	7	Hane
»	Kamerhatun	Enliyokus	4	»
»	»	Kiraz	44	»
»	»	»	28	»
»	»	Karaman	13	»
»	»	Çukur	32	»
»	»	Kalyoncu kulluğu	118	»
»	»	Peşkirci	41	»
»	»	Alçıkmaz	16	»
»	»	»	18	Dükkân

Yukarıda yazılı emlâk kiraya verilmek üzere şartnamesine tevfikan açık arttırmaya konulmuştur.

İstiyenlerin yevm ve saati ihale olan 18/10/932 salı günü saat ikide yüzde on pey akçelerile bankamıza müracaatleri ilân olunur.

Edirne Kız Muallim Mektebi Müdürlüğünden:

Mektebimiz için Hastabakıcı mektebinden mezun bir hastabakıcı hanıma ihtiyaç vardır. Kendisine münasip miktarda ücret verilecek, iaşe ve ibatesi mektepte temin edilecektir. Taliplerin şehadetname musaddak suretleri, hüsnühal mazbataları, şimdiye kadar nerede bulunduklarına dair tercümeihalleri ve iki kıt'a fotoğraflarile tahriren müracaatleri.

YENİ NESİL
Asrî, Hususî ilkmektep
Yuva - Kız - Erkek
Çocuklarınızı tecrübeli ve mütehassıs muallimlerin nezaret ve ihtimamı altında büyütmek istiyorsanız Yeni Nesil İlkmektebine müracaat ediniz. Mektep açılmıştır.
Cağaloğlu, Molla Feneri sokak No. 34

Deniz Kızı
EFTALYA SADİ Hanım
SAHİBİNİN SESİ nde
Bestekâr Marko Beyin
AX 1630 | DÜMTEK CIGARANI YAK GİDELİM
Bestekâr Hafız Sadettin Beyin
AX 1634 | DİZLERİNE KAPANSAM KARLI DAĞIN YILDIZI

Neharî Nişantaşın'da **Leylî**
Mabeyincilik ve Halil Rifat Paşa konaklarında
ŞİŞLİ Terakki LİSESİ
Tesis tarihi: 53 sene evvel 1879 tarihinde Selânik'te
Ana, ilk, Orta, Lise sınıfları - Fransızca, ingilizce kurları
Kayıt muamelesi: Hergün 10 dan 17 ye kadar yapılır. Ayrı ayrı binalarda kız ve erkek talebeye mahsus leylî teşkilâtı mevcuttur. Talimatname gönderilir.
Kız Telefon: 42517 **Erkek**

Dr. HORHORONİ
Mektep sokağından Zambak sokağına nakleden Dr. Horhoroni bu kere Eminönü Valide kıraathanesi yanına nakletmiştir. Ve her gün hastalarını sabahtan akşama kadar kabul eder.

İSTANBUL'UN EN UCUZ SATIŞ YERİ
Evinizi tefriş etmeğe karar verdiğinizde bir kere de mağazamızı ziyaret etmeniz menfaatiniz iktizasındandır.
Mütenevvi perde ve döşemelik kumaşlar, istor perdeler, bronz korniş, sofra ve yatak örtüleri, İngiliz kesme ve lâke karyolalar. Hezaren sandalya ve salon takımları ve saire en ucuz fiatlara satılır.
İSEANBUL, Katırcıoğlu Han, 1 inci kat, 30 No. Jos. N. Aciman

Doktor ARA. NIŞANYAN
Emrazı cildiye, zühreviye ve bevliye tedavihanesi. Muayene sabahtan akşama kadar. Beyoğlu Tokatlıyan oteli yanında mektep sokak No. 35
Telefon 40843

Çeltik Fabrikası
Mehmet Karabekir ve Şürekâsının Fener'deki fabrikası Türkiye'nin yegâne son sistem ve en büyük fabrikasıdır. Üçret gayet ehvendir. (Telefon) 20732 telgraf istanbul Kabar

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Mubayaasına lüzum görülen yüz bin kilo birinci İsfehan Tömbekisinin (13213) numaralı kararnamenin takasa taalluk eden 2, 3, 4 üncü maddeleri mucibince ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve teklif mektuplarile birlikte yüzde yedi buçuk teminatı muvakkate akçelerini 10/10/932 pazartesi günü saat (15) e kadar Galata'da mubayaa komisyonuna müracaatleri.

Kız ve Erkek - Leylî ve Neharî
İstiklâl Lisesi
ilk, Orta ve Lise kısımlarını havidir.
Bütün sınıfları mevcuttur.
Kayıt muamelesine devam olunmaktadır.
Hergün saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir.
Şehzadebaşı Polis merkezi arkasında. Telefon: 22534

İzmir V. Defterdarlığından:

İzmir - Defterdarlık dairesinde 3000 kuruş aslî maaşlı varidat tetkik memurluğu münhaldir. Yüksek tahsil görmüş talipler arasında münasiplerinin imtihansız seçilmesi mukarrer olduğundan taliplerin mektep ve sıhhat vesikalarile mahkûmiyet ve maznuniyeti olmadığına dair Müddeiumumilik makamından verilmiş tasdiknameyi hâmil olarak bu senenin teşrinievvel ayının 5 inci gününe kadar Varidat dairesine müracaatleri ilân olunur .

Satılık dükkân
Meşhur Mıgır'ın Lokantası
Çarşiyikebir Varakçı sokak No. 3-5 ve 7
Bir çok senelerdenberi yemeklerinin nefaseti ile müşterilerine kendisini pek çok sevdirmiş olan Mıgır Ef. hastalığı münasebetile dükkânını satmak arzusunda bulunduğundan talip olanların mezkûr dükkâna müracaatleri ilân olunur.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İdaremiz ihtiyacı için mubayaa olunacak (400) kilo küülü mutlak, (75) kilo kinin, (17,500) kilo ambalâj kâğıdı, iki milyon beş yüz bin mantar ve üç yüz bin adet şişe kapsülü şartnameleri mucibince ayrı ayrı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Taliplerin şartnameleri görmek ve almak üzere her gün ve münakasaya iştirak etmek için teminat akçelerile birlikte zarflarını nihayet 8/10/932 cumartesi günü saat (15) e kadar Galata'da mubayaa komisyonuna vermeleri.

İyi bir kravat gömleğinizi daha zarif, elbisenizi daha düzgün ve sizi daha cazip gösterir.

İPEKİŞ'in B. B. markalı kravatlarını Bir defa tecrübe ediniz

YENİ BEYAZ CİLDİNE
ÂŞIK

Bütün erkeklerin nazarı takdirle seyir ve perestiş ettikleri beyaz lâtif ve nermin bir cilde malik olmak ister misiniz? En son terakkiyat ve tecerrüp sayesinde halihazırda bütün kadınların beyaz (yağsız) Tokalon kremini muntazaman istimali ile ciltleri kolayca beyazlatmak, yumuşatmak ve güzelleştirmek kabildir. Bu kremde, beyazlatan ve kuvvetlendiren kâbis gudelerle karıştırılmış taze krem ve saf zeytinyağı vardır. O, aniyen cilde nüfuz, gudadat taharrüşatını teskin, münbesit mesamatı teksif, siyah benleri izale eder. Yorgunluktan mütevellit buruşuklukları bir defa kullanmakla dağıtır. En kuru bir beşereyi nazik bir nem ve tazelikte tutar. Yağlı bir burnun parlaklığını izale eder. Bu beyaz yeni Tokalon kremi, cilde o derece seri ve yeni ve gayrikabili tarif bir güzellik ve tazelikle süsler ki bunun başka suretle temini gayrimümkündür.

Ademi iktidar ve bel gevşekliğine
karşı en müessir deva **SERVOIN** haplarıdır. Deposu, İstanbul'da Sirkeci'de Ali Rıza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmir'de Irgat pazarındaki, Trabzon'da Yeni Ferah ezcanelerinde bulunur.

Dr. ALİ RUHİ
Kadın hastalıkları operatörü ve doğum mütehassısı
Kadıköy Moda Caddesi No. 76.
Kabul saatleri (3-7) Tel. 60064

Sahip ve Başmuharriri Yunus Nadi
Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: Kemal Salih
Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - İstanbul